Anul IV. Nr. 38. Cluj, Luni 11 Noemvrie 1929 3 Lei exemplarul.

Taxa poștală plătită în numerar No. 121262/929

Chemarea

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:
Pe un an.....Lei 180·—
Pe un jumătate an.....Lei 100.—
Autorități și instituțiuni.....Lei 500·—
In streinătate dublu.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 19

REDACȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-69
ADMINISTRAȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria Nr. 19. — Telefon: 10-86

10 Noemvrie.

Azi se încheie un an de guvernare național-țărănistă. Un an de când regimul oamarilei și-al mihailor a trosnit din stră funduri și și-a rupt iremediabil șira spinării în două.

Un an de sguduite și mari prefaceri în care s'au cimentat până azi doar TEMELIILE înfăptuirilor definitive de mâne.

Orice om cinstit și de bună credință recunoaște că s'a depus maximul de e-fort în această direcție. Țara a **înțeles și înțelege că în Nov. trecut n'a fost vorba de o schimbare de guvern ci de REGIM. Și aceasta înseamnă că nu organele periferice și secundare ale vieței de stat au trebuit schimbate — ci printr'o operație dureroasă a trebuit înlocuit însuși SCHELETUL pe care se razimă organismul viu al statului.**

Acest sistem osos nou, plin de măduvă și consistență sunt LEGILE votate sub guvernarea național-țărănistă.

Legi într'adevăr multe, dar absolut necesare. Și pentru a înlătura în această privință o perimată acuză vom spune că da, legi au făcut și liberalii, însă pe când ei au legiferat pentru salvgardarea intereselor proprii, național-țărăniștii au legiferat pentru mărirea și fericirea țării! In dosul legilor liberale s'au comis cele mai grozave tâlhării și abuzuri, pe când legile de sub guvernarea dlui Iuliu Maniu sunt menite tocmai să asigure liniștea internă și occidentalizarea politică a României.

Guvernul național-țărănesc nu e un guvern revoluționar. El a fost constituit prin voința poporului și a încrederii Inaltei Regențe. Concepția strict LEGALISTĂ a dlui Iuliu Maniu n'a admis nici o clipă cea mai mică abatere dela litera legii. Or, cum putea guvernul național-țărănesc să fie folositor țării dacă nu schimba legile liberale? Căci altfel ar fi trebuit ca însuși dl Maniu să aplice aparatul legislativ strâmb și ruinător al ciocoismului liberal.

Evident, deci că legile liberale au trebuit schimbate. După cum s'a și întâmplat. Și de fapt aici trebuie căutat timbrul specific al primei etape din guvernarea înțeleaptă a acestui guvern.

In al doilea rând trebuiesc subliniate bunurile sufletești **(libertatea civică cu toate nuanțele) pentru cari s'au jertfit în istoria omenirii milioane de oameni, ca ele să fie cinic batjocorite de guvernările liberale din trecut.**

Cine nu-și aduce aminte de alegerile electorale ale dlor Duca Davidoglu, de morții dela Ruși, de bătăile sângeroase și baionetele jandarmilor?

A trebuit să vină guvernul desrobirii cetățenești ca românul să se poată bucura cu trup și suflet de fericirea că trăiește în România-Mare liberă.

A fost necesar ca să ia frânele acestei țări UN OM de talia dlui Iuliu Maniu nutrit de religia dreptății sociale și-a libertății ca să dispară foarfeca cenzurii, care ne sfârtica gândurile și agenții stării de asediu care ne spionau pe la ferești mișcările din casă.

A trebuit să vină guvernul național-țărănesc ca să salveze din ghiarele foametei populația nenorocită din Basarabia, să pună ordine în banul public prin noua lege a contabilității care deschide și o epocă nouă de responsabilitate a îmbogățiților de peste noapte, să reabiliteze numele prost al țării în străinătate.

Desigur am putea face aici un bilanț care nu e nici într'o direcție deficitar. Dar țara știe totașa de bine ca și noi tot ce s'a făcut și se va face pentru asigurarea unor zile mai fericite și mai bune. Sunt, firește multe greutăți și piedeci de început. Până la urmă ele vor fi însă cu siguranță învinse. Pentrucă noi credem într'un steag pe care e scris numele omului care nu ne-a înșelat niciodată. Numele dlui Iuliu Maniu.

10 Noemvrie e strâns legat de acest nume drag unui neam întreg. Așa după cum 10 Maiu e legat de Regele Carol, 15 Maiu de Simion Bărnuțiu, răsboiul din urmă de Regele Ferdinand.

Și noi ne închinăm steagului acestuia pentrucă în el întrezărim izbânda definitivă a neamului acesta în lupta pentru prosperare și fericire.

Pentru desăvârșirea României-Noui de mâine clădită pe temelii de granit — zi cu zi, începând din 10 Noemvrie 1928 — rostim din suflet un tradițional:

CU DUMNEZEU INAINTE!

BAZIL GRUIA.

Apărarea Coroanei.

In coloanele acestui tineresc ziar de luptă, am distrus idoli falși, am batjocorit lașitatea și imoralitatea unor oameni politici, dar niciodată nu ne-am atins de prestigiul Coroanei.

Noi am văzut și vedem în membrii familiei Regale ființe care trebue să stee de-asupra frământărilor politice, atacarea lor fiind inadmisibilă.

Chiar de aceea ne-a revoltat adânc atacul nemernicului individ Damian în contra Inaltului Regent Principele Nicolae.

Dar revolta noastră se îndreaptă în primul rând contra celor ce finanțiază revista, care a publicat escrementele unui mercenar: Tancred Constantinescu, fruntaș liberal și intim al lui Vintilă Brătianu.

Nu este pentru prima oară în istoria României, când liberalii, fiind în opoziție, atacă cu vehemență Coroana și Regele.

Ei confundau totdeauna loialitatea și patriotismul cu beneficiile nepermise ale guvernării. Indată ce cădeau în opoziție au început atacurile lașe în contra Regelui. Și azi încearcă acelaș joc, dar au uitat un lucru: în trecut ei erau tari, și atacurile lor puteau întimida pe Domnitor, azi ei sunt slabi, și o națiune întreagă apără Coroana și dinastia.

Se pare că vedem pe cei de bună credință, afirmând, că atacul laș al lui Damian nu este urzit în oficina partidului liberal.

Iată dovada: **„Șeful" Cipăianu a declarat decurând la Turda, într'un cerc intim, că se va produce în curând căderea guvernului pentrucă „ceva" va indispune foarte mult pe Prințul Regent.**

Atacul s'a făcut din ordinul și infamia liberalilor, dar căderea guvernului nu s'a produs și nici nu se va produce în apropiatul viitor, pentrucă nici puterile ascunse, nici camarila nu mai poate rezista puterei națiunei întregi sprijinită în realizările sale sănătoase de Coroană și Regență.

Cerem ministrului de justiție să vegheze, ca bârfitorul Damian să ajungă acolo unde articolile din codul penal și legea Mârzescu trebue să-l trimită.

„CHEMAREA"

AVIZ

Deoarece Lunia nu apare pe piața Clujului nici un ziar românesc „CHEMAREA" în năzuința-i permanentă de servire cât mai rapidă și bogată a publicului — va apare începând chiar cu numărul de față Lunia. Ultimele știri economice, politice, sportive și de orice altă natură se vor putea găsi de azi încolo mai repede în „Chemarea" care va apare întotdeauna Lunia la orele 4 p. m.

Cereți așa dar pretutindeni „CHEMAREA".

Sărbătoarea democrației.

H. G. Wells, romancierul englez, a cărui imaginație nesățioasă a cutreerat toate lumile pământene și cerești, însetatul după o soartă mai bună pentru umanitate, vorbia acum doi ani, în fața unei elite europene, cu multă durere în suflet, despre criza în care se zbate democrația în ziua de azi. Și cuvintele lui erau ascultate cu multă înfrigurare pentrucă veneau dela un om, care o dovedit de repetate ori că ține la această disciplină politică a vremurilor noastre.

Ce cerea el atunci, pentruca democrația să renască din [illegible] nuș ca mitica pasere. [illegible] scă mulțimilor binefa[illegible] a rămas încă datoare [illegible] dință puternică în id[illegible] să învolbureze sufletele unei elite tinerești. Prin credință s'au revoluționat societățile în toate vremurile. Credința a dat aureolă divină idealurilor în realitate.

Și care oare dintre idealurile sociale merită mai mult decât cel democratic să umple sufletele de credință? Care dă atâta preț valorilor omenești care le caută aceste valori pretutindeni și le face un'rost în societate, mai mult decât democrația?... Care poate să stoarcă aurul sufletului românesc mai mult decât ea?

U. G. Wells căuta atunci o tinerime învolburată de credința democratică... Dacă ar veni astăzi pe îndepărtatul colț de latinitate dela gurile Dunării și-ar vedea visul cu ochii. Ar găsi aici o elită tinerească care a ridicat în sufletele ei un altar sfânt idealului democratic, o tinerime gata oricând să-și dea cea mai de preț parte a vieții ei pentru vindecarea rănilor sufletești și trupești a mulțimilor românești. Și bătrânul romancier poate ar renunța să mai fie un utopist....

Credințele au sfinți și zile de sărbătoare. Au de multeori eroi, dar au și martiri... Noi am avut și din unii și din alții. Și suntem gata să mai adăugăm cruci roșii calendarului nostru!..

Două dintre cele mai mari sărbători ale democrației românești trebuie să fie 6 Mai și 10 Noemvrie 1928.

Cea dintâiu este Vinerea patimilor a scrâșnirii dinților, a strângerii pumnilor...

Cea de adoua este Dumineca Invierii, ziua măreață a triumfului credinței noastre.

Să ne amintim de ele în veacul veacurilor!...

In zilele lor să ne desfacem piepturile pentru a ne umplea sufletul cu lamura cea mai pură a credinței noastre democratice.

TITUS BUNEA.

© BCUCluj

† Gheorghe Tripon.

Român neaoș, țăran chipeș, înzestrat cu distinse calități sufletești, dotat cu o rară inteligență naturală, având astfel posibilitatea ca atât în viața-i particulară cât și cea publică cu o intuiție și perspicacitate sigură să despice răul de bine, imoralul de moral, necinstea de cinste, și cu seninătatea conștiinței curate și împăcate cu sine înaintând viguros pe potecile adevărului să rămână veșnic viul exemplu de urmat în fața semenilor săi.

Acesta a fost Gheorghe Tripon din Vultureni. Nimic deci mai natural, ca în urma măsurilor sale alese, a firii sale așezate și înțelegătoare să se bucure în fața sătenilor de o autoritate necontestată și să devie sfetnicul nedisputat al acestora. Și el pe deplin conștiu de influența, ce o exercita asupra fraților săi plugari, de eficacitatea rodnică a sfaturilor sale, de repercusiunea conduitei sale asupra ținutei celorlalți, era pururi omul prudenței, cumpătului și constanței. Era personificarea încarnată a adevăratului țăran român, a cărui suflet imaculat cu scârbă și august dispreț repugna orice tentativă mârșavă de a-i întina și păta conștiința și convingerea.

Și Gheorghe Tripon din Vultureni, acest țăran cinstit, acest Român de bine a fost răpus mișelește de către fiarele sălbatice a bandei de răufăcători, a hoților de drumuri mari, înregistrați în opinia publică sub pseudonimul de partid liberal. Zic pseudonim, deoarece adevăratul lor nume nu poate fi decât: *bandă*. Da acesta este termenul expresiv pentru conglomeratul fermenților purulenți, ce mișună în pogacea de bălegar: partidul liberal. Anonimatul viețuitoarelor, cari în decurs de zece ani fără nici un scrupul, rușine și remușcare au jefuit țara, au supt sucul muncii noastre, au patronat nelegiuiri și imoralități, la cari nici cea mai palidă umbră de bună credință și intenție nu s'a putut observa în dirijarea treburilor publice, este imposibil să nu poarte în sine stigmatele răufăcătorilor, deci asociațiunea lor nu poate fi decât o asociatione per deliquenti, dacă nu cumva e prea inexpresivă chiar și această denumire.

Logic dar, ca mafiștii potrivit înclinațiunilor perverse să caute să extirpe oamenii de o vigurositate sufletească și conduită potrivnică lor. Ei, cari sunt încă pătați de sânge românesc, au dat signalul de a nu cruța pe cei, ce se opun lor. Și ca primă victimă a căzut vrednicul plugar Gheorghe Tripon din Vultureni.

Cu aceasta tristă ocazie scurt și categoric vă avertizăm răufăcătorilor *să vă astâmpărați*. Căci dacă provocarea voastră nu va înceta, vom da curs lavinei arzătoare, ce clocotește în sufletele noastre și cu pucioasa urgiei publice vom stârpi vița și porodița voastră.

Tu Român de bine, suflet cinstit și onest: Tripon Gheorghe, care ai căzut victimă credinței tale, dormi în pace. Noi cei plămădiți din același aluat ca și tine, pătrunși de aceleași curate sentimente față de neam și țară, animați de același dor ferbinte de a întrona cinstea și dreptatea în țară, având același credeu ca și tine, vom fi și rămânea la datorie.

Și te vom răzbuna!

Lupus in fabula

Debitele de presă ale „partidului istoric" poartă în ultimul timp stigmatul unei vădite enervări. E și firesc ca potrivit tradiției liberale spasmele disperării să fie prețuite la taraba lor de maculatură. Căci nicăeri farsa politică și interesul mărunt nu și-au găsit expresii rău calculate și atitudini mai iertătoare decât în apendicele de plăpândă fosforescență ale liberalilor Dacă am răsfoi cu răgaz foițuicile lor de dimineață și de seara am avea tabloul concret al ipocriziei celei mai respingătoare, al nerușinării și prostiei duse până la exces. In toate aceste epiderme de nesinceritate sub care se ascunde toată mizeria lor morală. se sbate ființa lor buhavă și bolnavă în spasmele sfârșitului. Ei cari cu o provocătoare obrăsnicie și-au identificat partidul cu țara când au fost în joc calculele lor mărunte de coterie interesată au fost în stare să compromită chiar numele țării pentru ca să-și salveze zona de operați murdare a partidului lor. Când d. Madgearu a fost lăudat de primministrul Angliei pentru tratamentul minorităților la noi — foile liberale au protestat spunând că regimul minorităților la noi e mult mai aspru decât înainte. Și poate orcine închipui această nebună uitare a datoriei morale ce o are orce român de-a face o propagandă favorabilă țării sale. și poate orcine închipui buna credință a oamenilor cari în numele naționalismului dau arme în mâna celor cari azi militează pentru revizuirea tratatelor. N'a existat și nu există om mare în politică și cultura românească să nu fi fost împroșcat cu cele mai mari insulte și ne cuviințe în foile acestea pline de rușine petntru țară, în aceste canaluri de scurgere a elucubrațiilor bătrâneții liberale. Filipescu, Take Ionescu, Maiorescu etc. iar azi d. Iorga n'au fost arătați ca vânduți strein lor, când în realitate ei nutreau cea mai caldă iubire de țară, când de fapt ei au fost în război sprijinul naționalismului constructiv. Istoria a fixat fidelă în cadrele aureolei numele eroilor și în fața opinie, publice foile liberale au fost țintuite la stâlpul infamiei.

Partidul național-țărănist n'a fost acuzat deasemenea de vândut Moscovei, Bulgariei. Ungariei etc. spre a-i discredita popularitatea crescândă? Și s'a dovedit că toate aceste nerușinări au fost izvorâte din optica îngustă a partidului, din frica enormă ce-i cuprindea la gândul că vor trebui să părăsească locurile de unde au adus ruina țării.

Toate trambulinele liberale pline de ipocrizia de totdeauna — sunt pline de astădată de vehemente proteste contra violenței. Intrunirile lor sunt zădărnicite, camenii bătuți zic ei — pe când în realitate nu ei au ucis un țăran în județul Cluj? In afară de acest fapt protestele lor sunt legitime și sincere? Dar timp de 10 ani de guvernare exclusiv liberală ce-au însemnat zădărnicirile sistematice a intrunirilor, ce-au însemnat schingiuirile alegătorilor, crimele și jafurile electorale? Contra cui protestează liberalii dacă nu contra propriei lor naturi? Liberalii și-au uitat sfidarea aruncată în conștiința țării timp de 10 ani. Ei cred că s-au uscat lacrimile celor bătuți și sângele celor uciși. In sufletul țării acesteia sunt mereu prezente și protestele liberale de azi cad ca o monumentală obrăznicie. Câteva gesturi izolate rămân neobservate pe lângă mexicanismul electoral al liberalilor. Noi am voi să vedem în sufletul dușmanilor de ieri o umbră de conștiință dreaptă, un simț al datoriei morale ca din învățămintele propriilor greșeli să extragă gândul bun și judecata dreaptă a realităților. In locul acestora citim mereu în foile lor adevărul etern al reeditării lupului în fabulă. Intr-adevăr ce simț moral mai putem aștepta dela cei cari au terorizat și-au minat țara timp de 10 ani?

Am cunoscut odată un om care toată viața a luptat contra prostiei. La sfârșitul vieții a ajuns în luptă cu sine însuși. Omul acesta se numește Vintilă Brătianu.

I. M.

Patruzeci de ani de apostolat

Zilele acestea dl profesor N. Iorga a împlinit 40 de ani de profesorat. Strălucitul și cel mai autentic reprezentant al rassei și culturii românești contimporane, dascălul generației eroice care a închegat unitatea noastră națională se găsește în aceste fericite clipe tocmai **în cel mai înalt grad al învățământului nostru superior: dl prof. Iorga este rectorul Universității din București.**

Nici nu se putea o răsplată mai aleasă și mai bine meritată pentru apostolul care a îndrumat 40 de ani în șir câteva generații de studenți pe drumurile luminii. Dar în acelaș timp dl Nicolae Iorga este răsplătit **de admirația și recunoștința unui neam întreg, căruia și-a închinat generos toată bogăția distinselor însușiri cu cari l-a înzestrat Dumnezeu.**

Istoric de mare anvergură, chiar cel mai de seamă între istoricii Europei de azi, critic și orator neîntrecut, dramaturg și poet, profesorul Nicolae Iorga este azi omul providențial care ne reprezintă culturalicește în cel mai înalt grad.

Noi generația tânără din Ardealul desrobit dorim dlui profesor Iorga sănătate îndelungată, pentru a putea și de azi încolo munci toi cu atâta foles pentru binele și strălucirea neamului românesc.

„CHEMAREA".

Scrisori din Viena

Năzuințe și idealuri

Dintre marii pesimiști ai gândirii omenești, poate singur scriitorul rus Andrejew a fost acela, care a zugrăvit în culorile cele mai deprimate, ivit în culorile cele mai deprimante, ivieții omenești. Cine cunoaște filozofia fatalistă a acestui scriitor unic poate; filozofie cuprinsă în întregime în piesa sa „Viața Omului", nu va putea uita niciodată atmosfera sumbră ce planează asupra bietei ființe omenești dela naștere și până la moarte, momentele importante, idealurile unei vieți omenești fiind descrise în nota vădită a ridicolului și inutilului.

Și iată că azi, în veacul vitezei, în vâltoarea de toate zilele, găsim o aplicație grotesică și paradoxală a acestei doctrine fataliste. Vulgul e pesimist, găsește viața grea, de nesuportat și inutilă, — însă ca individ. Omul nu se mai poate împăca și obișnui cu conștiința de a trece neobservat prin acest univers și năzuința spre personalitate a ajuns azi direct o ramură comercială.

„Și nu este acesta oare un fenomen îmbucurător — vor întreba teoreticianii optimiști — că omul tinde spre ideal spre nemurire? Iată începutul adevăratei înaintări a omenirii!

Fenomenul însă are un substrat care nu poate fi nicidecum numit ideal.

După apariția epopeei — astăzi deja celebră — a războiului, „Pe frontul de Vest nimic nou", de ex. au crescut tabere de scriitori și critici, ca bureții după ploaie vara, și toți acești a n'au râvnit la succesul moral, la faptul că autorul și-a asigurat locul in Parnas, ci numai la beneficiul material ce a rezultat din această operă.

Va să zică celebritate, însă cu franci. Ideal care nu e altceva, decât năzuință comercială. Și această speculă a celebrității e atât de febrilă, că pentru unii a devenit o a doua natură, relatând zilnic în cercuri de prieteni, încasările făcute de cutare sau cutare scriitor cu câte o carte, și numai astfel are viața rost.

Dar așa!? ... și cu un oftat greu scot din geantă file întregi purtând producția ideal-năzuință, menită să le deschidă și lor odată și odată fluviul de aur. Și nimeni nu știe, că sunt între acești „scriitori" și de aceia, cari n'au remușcări, neștind despre un Tolstoi, Shaw sau Anatole France de ex.

Inaintăm deci sau degenerăm!?...

Viena, Nov. 1929.

BANDU HORAȚIU.

Cărți noui.

„Dreptul penal al minorilor"

de Dr. C. Nesselrode.

A apărut *„Dreptul penal al minorilor"* de Dr. C. Nesselrode, judecător la tribunalul Oradea.

Acest manual pe 382 pagini tratează nu numai dreptul penal publicând toate legile și procedura în legătură cu cauzele minorilor, și desvoaltă pe larg activitatea societăților de binefacere și a d-lor preoți, învățători, profesori, advocați, medici, pretori, primari și notari ca organe benevole ale instanțelor minorilor.

Lucrarea de mai sus este indispenzabilă acelora cari se interesează de soarta copiilor orfani și au cuvânt în orânduirea treburilor sociale, iar experiențele — judecătorului minorilor — publicate ne dă o încurajare și o îndrumare cum să procedăm în mod corect.

Manualul de mai sus este o valoroasă lectură a bibliotecilor publice și școlare, mai de parte face și o propagandă socială de a atrage atenția celor în drept asupra chestiunile vitale a societății și a viitorului națiunei.

„Fata Vornicului Oana"

roman de Mihail Gaspar.

Dr. Mihail Gaspar pe care-l cunoaștem după alte lucrări de mai înainte *„Blestem de mamă"* și *„Domnișoara Marta"* face prin acest *roman dovada* reală a unui talent în plină creație literară. Vrednicul preot și scriitor care este d. Mihail Gaspar ne evocă în „Fata Vornicului Oana" vremurile cele mai sbuciumate ale Moldovei când pentru poftele de mărire se sacrifican fără nici un menajement ființele cele mai scumpe. Romanul dlui M. Gaspar merită toată lauda. Il recomandăm călduros tuturora.

Dr. Ioan Quai, îruntaș chemărist din Beiuș și-a celebrat în 9 c. cununia religioasă. Nași au fost: dna și dl Dr. I. Maiorescu prefect de Bihor. Sincere felicitări!

Pentru cetitori.

Numărul de azi al ziarului nostru, dorind a ne informa cât mai fidel cititorii asupra evenimentelor de Duminecă, a apărut în 8 pagini. Am făcut această jertfă fără nici o reclamă de-altfel, singurul nostru îndreptar fiind servirea promptă și conștiincioasă a cetitorilor și prietenilor noștri.

Expoziția de pictură Tr. Bilțiu-Dăncuș

Apreciatul pictor Tr. Bilțiu-Dăncuș a deschis în sala Prefecturii județului o bogată expoziție de tablouri, cari fac dovada unui real și sprinten talent artistic. Publicul clujan poate cerceta zilnic această expoziție între orele 10—1 a. m. și 3—8 p. m. până la 17 Noembrie. Tablourile pictorului din Nordul Ardealului Tr. Bilțiu-Dăncuș ne înbucură că pictura românească n'a murit încă, ci promite să ne surprindă cu lucrări de valoare și creație reală.

Cum se încassează abonamentul în Mexico

Și în Mexico sunt abonați de foi, cari nu-și plătesc la timp taxa de abonament. După ce apelurile făcute în foaie cătră restanțieri nu au nici un rezultat, nici chiar după ce a fost un incassator la ei, gazeta publică o înștiințare cam în felul următor: „Senor (domnul) Jose Carandillas e rugat să aibă bunăvoința de-a trece pe la biroul nostru spre a plăti taxa de abonament". Dacă nici în urma acestui apel, cel cu pricina nu plătește abonamentul, publică fotografia datorașului și roagă pe cetitori să-i spună, că persoana, care seamănă cu fotografia, ar face un bun serviciu foii, dacă va plăti taxa. Rar vr'unul, care să nu plătească acum.

Și noi avem un număr de astfel de restanțieri, dar nu le vom publica fotografia, ci vom lua alte măsuri, cari ne vor procura taxa de abonament.

© BCUCluj

Unul care injură.

Dl Duică, mops-ul liberalilor localnici a fost ieri în notă. A înjurat ca şi toţi ceilalţi sărbătoriţi cu ouă clocite, însă ceva mai caraghios. Omul „politic" cu frumoase însuşiri cameleoniste, a înjurat cu spume la gură pe acei, cărora ieri le aducea osanale, şi a tămâiat cu pocloneli de temenegiu pe tovarăşii săi de azi, pe cari cu o zi înainte îi dorea spânzuraţi. De altcum minuscula personalitate a foiletonistului dela fiţuica liberală din Cluj nu impresionează pe nimeni. Moşneagul nu e luat de nimeni în serios. Noi îl notăm fiindcă ni-e milă de bătrâneţea lui şi cu o firească dragoste creştinească, semnalăm această comedie tragică a cărui erou caraghios e dl Duică. Las', că nu-i stă rău decorat cu ouă clocite alături de dl Goangă, dictatorăşul dela căminul „Avram Iancu". Totuşi îl menţionăm fiindcă liberalii îşi bat joc de dânsul, satisfăcându-i răutatea înăscută. Voiajorul politic şi foiletonistul cu pretenţii de critic literar, înjură tot ce-i stă în cale, şi de aceia-i întrebuinţat ca o unealtă de câţiva tovarăşi din partid. Face instigări printre studenţi îndemnându-i la disordini, înjură pe profesori, cărora le-a ajuns coleg numai de catedră, şi se crede cel mai deştept om din România. Acest om de un bizantinism bolnăvicios, să erijează în moralizator şi indicator de patriotism, în timp ce dela catedra pe care o ocupă, nu face decât să împrăştie printre studenţi ura şi dispreţul pentru tot ce-i românesc.

In capul acestui moşneag nu există poet, romancier, moralist, dramaturg, sau orice marcă de literat în România, afară de el singur. Şi acestea le spune de la catedra studenţilor — cari noroc că nu-l iau în serios. Ţi-se face milă de omul care poartă în suflet atâta răutate, dar nu poţi să te desbaeri de un îndreptăţit sentiment de revoltă, contra corifeilor liberali, cari îşi bat joc într'un mod aşa de puţin omenos de el, punându-l peste tot să se dea în spectacol prin prostiile ce le spune, şi prin atacurile veninoase şi neîntemeiate pe cari le aduce adversarilor partidului liberal. E tragic cum se zbate acest om, luptându-se aidoma cavalerului tristei figuri cu presupuşi adversari, cari sigur nu-l iau în serios, în timp ce vulpea lepădată şi celelalte gongănii din menageria liberală râd în pumni de strâmbăturile moşneagului. Eri a culminat în inepţii false, la congresul ouălor clocite dela Corso; unde călcând săşi afirme existenţa a atacat pe dnii Vaida, Haţieganu şi Boilă, aşa că li-s'a făcut milă până şi satrapilor liberali de dânsul, văzându-l înşirând ne rozii. A strigat la neadevăruri şi calomnii cum numai dânsul e capabil. Moşneagul liberal dă semne îngrijorătoare. Sănătatea îi este în pericol. De altcum e ştiut că omul la bătrâneţe dă în mintea copiilor. De aceia îi dorim o agonie senină şi somn blând.

Intre ideea şi impresariatul politic.

Viaţa noastră politică a oferit în ultimul timp aspecte cari depăşesc frământarea necesară realizării unui crez. Un ochiu atent şi pătrunzător va distinge în angrenajul încăierării disperate angajate cu un suprem efort de liberali — toată groaza sfârşitului care timbrează toate atitudinile lor din ultimul timp. Explicarea acestei înfăţişări e simplă de ghicit datorită evidenţei ei. Partidul liberal nu mai reprezintă în faţa necesităţilor prezentului o ideologie, o disciplină doctrinară, un ritm al energiei realizătoare. El e un partid epuizat, incapabil de soluţii noui reclamate stăruitor de către procesul dinamic al vieţii de stat. Va părea stranie afirmaţia noastră însă din expunerea de motive care o însoţeşte se va desprinde natural şi definitiv această constatare. Partidul liberal s'a născut din actele naţionale de după 1848. Incontestabil el a jucat un rol însemnat în realizările României ce renăştea sub lumina Apusului şi a învins conservatorismul perimat. Prin urmare doctrina liberală s'a născut din necesităţile unei renaşteri şi a soluţionat — în felul cum vom arăta altădată — imperativele vremurilor noi. Repet însă, îmi rezerv dreptul de a arăta în alt articol felul cum s'au comportat liberalii stării de lucruri de atunci. Altul este rostul acestui articol.

Simpla enunţare a felului cum din necesităţile istoriei se nasc organismele politice adequate acestor necesităţi — ne va duce uşor la constatarea că orce partid e o creaţie organică incadrată precis în limitele necesităţilor urgente ale vieţii unui stat dintr'un anume moment al evoluţiei lui. In momentul când ideologia unui partid va fi contrazisă de imperativele istoriei, când corelaţia dintre necesităţi, şi soluţii se va rupe respectivul partid politic se va lichida. Aşa s'a întâmplat sub ochii noştri disoluţia conservatorilor în complectă disonanţă cu nevoile vieţii noastre de după răsboiu. Şi partidul liberal a existat prin afirmaţia unei doctrine pe care au ajuns azi s'o realizeze. Felul cum au răspuns nevoilor vieţii îl vom vedea. Acum însă în urma realizării doctrinei lor n'au rămas liberalii un partid epuizat? Fiindcă o soluţie în necesităţile vieţii nu e perpetuă ci temporară. Terupeutica une crize sociale din trecut cadrează incomod şi falş în starea actuală a societăţii. Singura grije a liberalilor în momentele actuale e să menţină ceace au realizat. Insă un stat poate rămânea pe loc? Nu e viaţa unui stat cel mai formidabil proces dinamic? Din felul cum s'au realizat reformele democratice în noul stat român s'a născut partidul naţ.-ţăr. concepând adevărata formă pe care trebue să o primească o aşezare socială cum e democraţia. Partidul liberal actual e în poziţia celui vonservator dela 1860. El are în faţă noua ideologie naţ.-ţărănistă. Procesul *dinamic* al vieţii de stat, soluţiile mereu noi şi multiple ce le reclamă necesităţile actuale lichidează vizib liberalismul perimat şi liberalii o simpt dureros. Această e explicaţia disperării lor extreme, a calomniei exagerate prin presă, a minciunilor debitate cu obrăznicie. Legile modificate ca anacronice îi scot din sărite. Cu ce mai vor azi liberalii să reclame guvernul? Vechiul lor program economic n'a dus ţara la ruină? Surescitarea lor e explicabilă dar ţara n'are nevoe de lamentările lor desnădăjduite. Impresariatului politic ţesut prin intrigi de culise şi virtuţi de camarilă i-se opune realitatea ideii politice a unui organism sănătos care răspunde nevoilor vremii noastre prin partidul naţional-ţărănesc. La vremuri noui oameni noui — e imperativul istoriei pe care-l vor simţi şi liberalii în realitatea lui fatală.

Ion Meinte.

PRIETENII şi cetitorii noştri sunt rugaţi să aprecieze sforţările noastre mari băneşti pentru scoaterea acestui ziar, şi să binevoiască a ne trimite abonamentul, pe cât de mic în realitate, pe atât de preţios nouă.

Dr. MARIA BULGARU, specializată în gynecologie şi obstetrică consultă în fie ce zi dela 1—3. Luni, Miercuri şi Vineri 1—5 în Str. Bob 4.

Pentru fiţuica bastardă a lui Rados-Moriţ Lapedatu!

Nu e în obiceiul nostru să polemizăm cu nimeni. Am fost întotdeauna conduşi de principiul realizării constructive. Am urât vorbele deşarte de sens şi mai ales pe cele mincinoase scrise cu cinism şi rea credinţă. Aberaţiile unei anumite pre se de talia „Viitorului" şi „Dis-Ordinei" nu ne-au sesizat câtuşi de puţin. Ele se prăbuşiau într'un sinistru ridicol dela început şi acuzaţiile se întorceau fatal împotriva celor cari le profesau.

Dacă azi ne ocupăm puţin de *tămbălăul dela Bánfi palota* în legătură cu afirmaţiile bastarzilor procreaţi din incestul Alex. Rados—Moriţ Lapedatu, o facem pentru ca să punem unele lucruri definitiv la punct.

De o săptămână întreagă balele ba-„balaurilor" — onorăm cu acest substantiv mitic pe scribii lui Moritz Lapedatu pentru a le satisface pretenţiile de vanitate extraordinară — se revarsă ca nişte „cascade" (hai să le mai gâdilăm odată vanitatea) de venin asupra a tot ce e bun şi cinstit în această ţară. Nimic nu mai e bun sub guvernarea celui mai patriot şi înţelept român care se numeşte Iuliu Maniu — nimic nu e vrednic de relevat pentru redacţia murdară din Bánfi Palota — dacă n'are aprobarea „idolului" fenomenalei prostii politice etichetată cu reclama fanariotă de „Vintilă".

De-altfel aceste năcazuri sunt firesti. Noi le înţelegem şi compătimim pe lefegiii lui Moritz Lapedatu. Tot ceeace nu admitem cu nic un preţ sunt anumite ieşiri cari compromit definitiv nu numai partidul liberal ci chiar demnitatea presei.

Să ne lămurim. Duminica trecută a avut loc „ţiganiada" liberală dela palatul grofului Bánffi.

Consemnul aşazişilor congresişti a fost ca fiecare *om* să aducă un steag şi vre-o 100—200 de ţărani. Când colo în total au fost vre-o 250 de ţărani, scursorile satelor, mercenari bine plătiţi şi un steag. In schimb beutură, „aldămaş" cât ai vrut. Rezultatul aţâţărilor, discursurilor şi al băuturii: Asasinatul dela Vultureni. Congresiştii liberali alcoolizaţi de vinars şi vintilism omoară pe naţional-ţărănistul Gh. Tripon. „Congresul" întreg a degenerat în scene hilariante şi picante.

Faţă de minciunile corifeilor liberali s'a produs reacţiunea cu ouă clocite a masselor poporului din jur, care nu mai vrea să audă de liberali. Iar jongleriile *nebunei blonde* care rezista într'o defensivă eroică atacurilor voinicilor — a constituit un spectacol de toţi savurat.

Ei bine — ce credeţi ce a făcut fiţuica lui Moritz Lapedatu din această adunătură vrednică de condeiul caustic al regretatului Carageale?

Nici mai mult nici mai puţin decât „o grandioasă manifestaţie naţională", „o dovadă de popularitate trainică", „o imensă mulţime de ţărani luminaţi şi hotărâţi" — etc.

„Ţărani luminaţi" iată ce sună aşa de ciudat în gura liberalilor cari au dispreţuit întotdeauna aşa de mult ţărănimea şi pe care singur partidul naţional-ţărănesc a desrobit-o politiceşte. Dar să continuăm. In acest număr al aceleiaşi fiţuice, un aşazis „redactor" adresează rectorului universităţii o scrisoare deschisă în care cere sancţiuni contra studenţilor cari n'au participat la deschiderea festivă a Universităţii, ci mai bine s'au plimbat pe dinaintea palatului grofului Bánffi punând beţe în roate „luminaţilor congresişti" liberali. Nu dăm numele acestui aşa zis „redactor" fiindcă chiar după ce a iscălit scrisoarea deschisă, a rămas tot un biet şi obscur anonim al imitaţiei şeicariene. Ţinem doar să constatăm că acest *serafim* care protestează este tot un student, „vestitor" liberal, „redactor" cu ziua la Moritz Lapedatu, care n'a participat nici el la deschiderea Universităţii ci la *tămbălăul* dela Bánffi Palota.

Deci să fim serioşi. Cine adr scrisori deschise. Un student rafim sau un lefegiu care spa cioarele lui Vintilă?

Evident — cel din urmă. Aşa dar să nu-i dăm prea mare atenţie. El se condamnă singur. Aşa de ruşinos şi de zdrobitor. De altfel toate aceste rânduri nu sunt propriu zis polemică. Am spus-o dela început: urâm vorbele goale. Vrem şi cerem fapte. De aceea n'am făcut mai sus decât întemeiaţi pe dovezi să restabilim tocmai unele lucruri pe care fiţuica bastardă a pederasmului Rados-Moritz Lapedatu, a încercat să le denatureze.

EMIL TELEACU.

Ce mai informatori!

Oficioasele celor două „partide" opoziţioniste îşi varsă atât între hotarele ţării cât şi în străinătate, care îi cunoaşte şi îi ştie foarte bine cine şi ce sunt, tot amarul şi durerea opoziţiei prin aceea că arată falş şi tendenţios situaţia din ţară. Orice act al guvernului, orice măsură bună, dorită de multă vreme, e prezentată ca un act odios, ca un atac contra ţării şi contra poporului.

E atâta neobrăzare şi atâta murdărie în rândurile aşaziselor oficioase, încât citindu-le te crezi nevoit a le arunca acolo unde merită.

Incepând cu reformele, administrativă, poliţienească, etc. şi culminând cu ameninţările la adresa miniştrilor noştri în străinătate, „Viitorul" şi „Indreptarea" ca şi fiţuica „Ordinea" scuipă şi fac spume albe, îmbălând prin felul lor de redare opera de refacere, ce o întreprinde guvernul.

Oameni, al căror trecut suspect şi activitate dubioasă, le putem urmări în dosarele parchetelor şi în sentinţele tribunalelor, indivizi cari timp de zece ani au căutat să rivalizeze în strângerea de avuţii cu Rockefeller, cetăţeni pentru cari legile ţării erau simple rânduri imprimate: vin azi sá explice şi să critice activitatea sănătoasă şi cinstită a guvernului care e reprezentantul adevăratului popor.

Măsluitorii şi călăii alegerilor, asasinii dela Ruşi şi dijmuitorii avutului public, pensionarii Văcăreştilor şi mardeiaşii d-lui Tătărăscu — vreau să ne arate altfel de cum e realitatea?

Oamenii, cari timp de zece ani ne-au jefuit, luându-ne şi pângărindu-ne tot ce ne rămăsese sfânt, vreau să ne lumineze?

Ne-a fost deajuns? Credem că dacă vor continua în modul acesta vor cădea victimele scrisului lor.

Noi îi avertizăm pe aceşti „uricari" şi „scribi", cu ceafa groasă şi faţa rumenă, să-şi vadă de treabă, să nu fim nevoiţi a veni noi, cei pe cari ne „luminează" să le arătăm calea cea bună! Va fi poate prea târziu pentru ei!

C. D.

Crema de faţă *„Fortuna"*
Albeşte ca spuma
Te face frumoasă
Ca o zână crăiasă
O poţi afla întotdeauna
La Farmacia *„Fortuna"*.

Cereţi şi prin postă dela Farmacia **„Fortuna"**, Cluj, Piaţa Unirei 33.

© BCUCluj

Guvernarea noastră de un an — fraţi plugari!

In ziua de 10 Noemvrie s'a împlinit un an de zile, de când guvernarea ţării a fost încredinţată partidului naţional-ţărănist.

Un an de guvernare!

In drumul nostru greu şi spinos pe care am umblat zece ani spre a putea ajunge odată ca noi, naţional-ţărăniştii, să conducem destinele poporului românesc, ziua de 10 Noemvrie 1928 a fost prima piatră de hotar spre bine, ea a fost prima zi, care a pus capăt iernei lungi de zece ani de zile a partidului naţional-ţărănesc. Ziua de 10 din Noemvrie anul trecut a fost ziua marei dreptăţi pământeşti în ţara românească, ea a fost acea zi în care ţara aproape în întregime plângea de bucuria deslegărei pământeşti, zi de 10 Noemvrie 1928 de neştearsă amintire a fost aceea, care a umplut cu speranţa unor zile mai bune şi cele mai reci suflete.

Ea a fost ziua mare când partidul naţional-ţărănist a pornit pe un drum pe cât de liber şi larg, pe atât de greu şi anevoios, spre culmile chemărei.

Suferinţele şi greutăţile luptei noastre de zece ani ne oţelise într'atât, şi mai ales pe şefii noştri, încât greutăţile mari ale guvernărei pentru ei erau necunoscute, pentru ei nu existau; singurul adversar al înfăptuirilor lor a fost şi a rămas timpul.

Şi acum când Dzeu ne-a învrednicit să putem sărbători o sfântă sărbătoare pământească, aceea a împlinirei unui an de când poporul prin delegaţii lui adevăraţi îi stăpân pe soartea sa şi pe ziua de mâine a lui, să ne aducem bine aminte cu toţii că cu câtă greutate am putut porni la guvernare şi că din mizerie mare a trebuit să scoatem ţara şi pe fii săi; să ne aducem aminte de acele negre zile când un pumn de oameni apăsau şi chinuiau o ţară întreagă.

In 10 Noemvrie, anul trecut păharul suferinţelor s'a umplut de tot, şi când suferinţele au ajuns la culme, iată că Dzeu luminează mintea Inalţilor Regenţi şi prin glasul lor, puterea o primeşte poporul, oamenii poporului românesc. Incepând cu ziua aceasta poporul românesc făcându-se stăpân pe soartea lui, a început să-şi croiască o soarte nouă, mai blândă ca cea croită de cei ce l'au stăpânit în cei zece ani din urmă.

De atunci s'a împlinit un an şi mă gândesc că oare cum l-am putea asemăna cu vremea voastră, — fraţi plugari!

Uite aşa!

Voi iarna, cerneţi şi curăţiţi seminţele, Vă faceţi planurile, vă reînoiţi sculele, vă mai luminaţi cetind cărţi bune, vă întăriţi sufletele, rugându-vă lui Dzeu şi odihnindu-vă trupeşte, vă pregătiţi pentru prima zi primăvăratică şi călduţă când căldura învingând frigul, puteţi şi voi începe lucrurile voastre pe câmp.

Totaşa a făcut şi face şi partidul naţional-ţărănesc.

După o „iarnă" lungă de zece ani, în care s'a întărit trupeşte şi sufleteşte, a venit şi pentru el primăvara..., când a preluat puterea.

Primăvara voi ce faceţi fraţi plugari?

Trageţi — nu-i aşa? — brazde adânci în holdele voastre, sămănaţi apoi sămânţa cea mai bună, ce aveţi şi, lucraţi din greu, plivind şi îndepărtând buruienele stricătoare, şi aşteptaţi ploile rodnice ale verii, căldura soarelui de vară care să vă dea roada cea bună. Toamna apoi cu greu şi cu trudă adunaţi ceeace aţi muncit un an întreg. Aşa şi guvernarea noastră.

Anul dintâiu a guvernărei naţional-ţărăniste, seamănă cu primăvara voastră. Şi sub guvernarea de un an a dlui Iuliu Maniu s'au tras brazde adânci în ogorul frumos al ţării şi s'a semănat în ele sămânţa curată a legilor bune, s'a semănat ceata frumoasă a unor oameni cinstiţi în fruntea trebilor obşteşti; icicolo am mai plivit şi „buruienile" dintre slujbaşii ţării şi vom plivi tot mai mult. Aşteptăm vara... şi noi.

Primul an de guvernare naţional-ţărănistă, a fost pentru ţară o primăvară frumoasă şi bună, care îndreptăţeşte a nădăjdui că anii, ce vor urma vor fi tot-aşa de frumoase veri şi toamne, rodnice şi care vor aduce roada şi belşugată a unei munci cinstită şi încălzită de cea mai curată dragoste de neam, cum a fost şi „PRIMAVARA" guvernărei noastre.

Un an de guvernământ cinstit, şi câte toate s'au şi îndreptat.

Dar în viitor? când şi în politică va fi un aer mai curat şi vremea va fi mai călduţă!

Dară Anul întâiu al guvernărei naţional-ţărăniste a fost anul de jertfă, cum primăvara e vremea jertfelor pentru plugari. Intocmai ca şi voi şi noi privim cu încredere creştinească spre cele ce vor urma spre anul al doilea al guvernărei, căci şi noi am brăzdat brazde adânci, am semănat semânţa cea mai bună şi am plivit cât am putut în ogorul politicei româneşti.

Cu ziua de 10 Noemvrie 1929 am păşit peste pragul anului al doilea al guvernărei noastre, care cu ajutorul lui Dzeu şi al vostru fraţi plugari, va fi anul celor mai frumoase înfăptuiri româneşti.

Să fie într'un ceas bun.

SANDU BEIUŞANU.

Jocul de-a congresele.

Infrânţi în ultimul asalt de camarilă, liberalii încearcă alte obiective de atac pentru a duce la bun sfârşit „marea campanie de răsturnare" împotriva guvernului.

Lăsând la o parte pe un moment acţiunile ruşinoase de culise — partidul liberal vrea să-şi scoată capul la lumină şi să se prezinte cinic ca *„mântuitor"* al ţării *„în aceste zile de grea „cumpănă"*.

Este atât de semnificativ ridicolă, în acest sens, scrisoarea dlui Vintilă Brătianu către dl general Moşoiu, încât *„convinşi"* de grozavele aserţiuni vintiliste nici nu încercăm să-l contrazicem.

Şi ca partidul liberal să *„mântuiască"* Ţara (citiţi bine: *liberalii mântuitori ai ţării?!)* a început un joc caragealesc de-a congresele. Congres la Braşov, congres la Oradea, congres la Cluj. Banchete şi discursuri cu salivă la Braşov, la Oradea, la Cluj. *„Sarmale"* pentru dl Moşoiu pretudindeni.

Dar *partizani*, în afară de câţiva amatori de ţuică şi sarmale gratuit, nicăieri nimenea. Ardealul şi ţara românească, se vede, s'a săturat de „întrunirile liberale" chiar când cetăţenii sunt trataţi cu *cognac* şi alte bunătăţi stomacale.

Pentrucă — toată lumea cunoaşte azi ce înseamnă pentru ţară partidul liberal. Legenda că *„liberalii au făcut România Mare"* etc. s'a spulberat.

Atributul de *„liberal"* e un nume de ocară şi ruşine.

De aceea jocul liberal de-a congresele va eşua ca şi celelalte manevre prin care se încearcă salvarea unui prestigiu, pe care partidul liberal nu-l va putea cuceri niciodată.

„Nu 'nvie morţii, e 'nzadar copile" ... ar trebui să-i zicem dlui Vintilă Brătianu — dacă nu l'am şti un ramolit bătrân care nu poate vedea anumite lucruri chiar dacă şi-ar lua câteva duzine de ochelari pe ochi. Nu mai poate avea în ţara asta nouă — rost hotărâtor un partid de nuanţa celui liberal, *anacronic şi oligarhic*, care nici baremi nu încearcă să se aclimatizeze vremurilor actuale.

De aceea, repetăm, orice svârcolire liberală, e sortită să se prăbuşiască într'o minoră tragicomedie — care marchează crud declinul unei organizaţii cu rost pe vremuri — care astăzi nu mai reprezintă decât restul unei coterii şi plutocraţii ruşinoase.

Scrisori din Paris.

Luna Octomvrie a oferit parizienilor o serie de emoţii, care au găsit o expresie mai mult sau mai puţin vie în presă. In parte ele au trecut dincolo de obişnuit, stăpânind cele mai largi cercuri ale populaţiei.

Moartea cardinalului Dubois, cel care duşmănea cu o energie rară „Acţiunea franceză" a fost eclipsată prin decesul lui Stresemann. Franţa şi-a dat seamă, într'un moment de claritate tragică, de eventualele consecinţe ale acestei pierderi în ceeace priveşte raporturile cu vecina sa dela est. O coincidenţă stranie a vrut ca ministrul de externe al Reichului să dispară în clipa, în care — drept fruct al străduinţelor sale — trupele franceze au început să evacueze Renania. Şi cam tot atunci pentru a demonstra izolarea actuală a Franţei, Macdonald a traversat atlanticul.

*

Recentele alegeri senatoriale au însemnat un succes, ce e drept nu prea mare, al stângii. Oricum ar fi însă, evenimentul în sine, precum şi expirarea termenului de graţie de trei luni acordat lui Briand în preajma conferinţii dela Haga, n'a putut să rămână fără o înrâurire asupra mersului politicii franceze. Ceeace este interesant în criza ministerială ce s'a deschis printr'un joc al hazardului datorit celor 11 voturi contrare în plus, este faptul, că parlamentul însuşi a rămas surprins de rezultatul votului. Surprinderea a produs apoi o confuzie penibilă. Daladier şi Clementel au eşuat în încercările lor de a forma cabinetul. Azi Tardieu e omul zilei. Mâine...?

*

Un eveniment istoric de primul ordin este inaugurarea teatrului Pigalle, din care fraţii Rothschild a vrut să facă o capodoperă de construcţie şi estetică. Gurile rele susţin, că munca de patru ani şi cheltuielile de 40 milioane franci ar fi rezultatul unui capriciu de actriţă răsfăţată. Oricum ar fi teatrul este azi un fapt îndeplinit şi o atracţie în plus. Una din cele mai deficile chestiuni a fost alegerea unei piese demne de noua scenă. S'a recurs la Sacha Guitry, care a compus o serie de tablouri incoherente, formând o istorie a Franţei. Literatura teatrală franceză nu dispunea de fapt de o piesă potrivită, care să evidenţieze întregul complex de maşinării, sceni rotative, instalaţii optice, etc. De altă parte orgoliul explicabil al francezilor i-a oprit să recurgă la o piesă străină. Premiera a fost mult aşteptată dar n'a putut să nu producă o desiluzie. Cea care a fost pusă într'o situaţie dificilă a fost critica. Ea avea cele mai bune intenţii pentru a găsi totul: bel et bien, dar probitatea profesională o oprea să laude, când în realitate multe erau de criticat. Concluzia este, că Parisul n'a simţit în mod real necesitatea acestui templu de artă, care prin caracterul său „american", inspiră o oarecare neîncredere publicului francez, prin excelenţă conservator.

*

Salonul automobilului, instalat în spaţiosul Grand Palais, a fost un prilej strălucit pentru cunoscători şi amatori de a trece în revistă ultimele creaţiuni ale tuturor fabricelor din lume. In acelaş timp Auto-clubul luase iniţiativa de a lumina feeric, timp de zece zile impunătoarea Avenue des Champs Elisée şi Place de la Concorde. Un adevărat artist aşezase în toate fântânile săritoare puternice becuri electrice, cari difuzau o lumină magică: cadrul mistic al unui basm de Andersen.

Paris, în 2 Noemvrie 1929.

AUREL PĂCURARIU.

Scurgerea pe canal.

De ani de zile liberalii se sbat ca să-şi găsească locul. Părăsiţi de doctrină, înşelaţi de aparenţă, îndepărtaţi de realitatea nouilor cerinţi ale ţării, se sbăteau zadarnc ca să-şi găsească formula de salvare. Căutau să-şi găsească un rost, altul decât al furtului de urne. Un drum pe care să poată străbate onorabil în viaţa politică a României-Mari. S'au iscat discuţii şi controverse doctrinare, polemici, şi în special s'a muncit cu tot felul de mijloace pentruca să se menţie. Să vedea bine însă că sunt desrădăcinaţi. Barca partidului liberal îşi duce existenţa tot mai slăbită şi nesigură, spre o prăbuşire în valurile neantului. Busola se pierduse iar corăbierii au rămas desorientaţi în apele noui mari. Toate strigătele, ţipetele şi alergările de pe bord erau zadarnice. Nimeni nu putea să indice noul drum al bărcii partidului liberal, în România-Mare.

Şi iată însă că soarta s'a milostivit cu ei.

Aceeaş soarte, care altădată îi aducea la cârma ţării; care i-a lăsat ca atâţia ani de zile să se zbată în detrimentul poporului român. Care le-a permis să jefuiască bugetul statului şi să-şi facă averi din sudoarea contribuabilului, ieri le-a arătat calea pe care să apuce. Iată că un proces care a adus atâta rău pentru ţară, a sfârşit. Liberalii vor înţelege de data aceasta. Vor putea răsufla zdrobiţi dar uşuraţi. Căutarea locului lor în noua configuraţie politică a României a dat de capăt. Drumul pe care trebue să meargă li-s'a arătat: canalul din dos.

Ce moment binecuvântat pentru agonia lor a fost congresul de ieri, congresul ouălor clocite, puţini, de sigur, îşi vor da seamă. Cu toate acestea e memorabilă aceasta zi. Situaţia lor începe să se clarifice, pentru opinia publică care de mult aşteaptă sucombarea lor, şi pentru ei, cari au primit indicaţiile cele mai precise, pentru noul drum. Soartea, deatâtea ori binevoitoare cu dl Duca, ieri ironică, l'a făcut să aibă o eşire simbolică. Candidatul din culise la presidenţia partidului liberal fără să-şi dea seama, forţat de soarte şi de împrejurări ieri, a avut o ieşire într'adevăr, semnificativă pentru viitorul partidului. Iată pe scurt împrejurările:

La ieşirea dela tristul congres, aranjat de organizaţia locală liberală, dl Duca şi ceilalţi corifei n'au avut pe unde se iasă din curte, căci în stradă îl aştepta mulţimea, adunată instantaneu, pentru a protesta împotriva disconsiderării şi obrăzniciei cu care o privesc liberalii, când îşi permit să vie în faţa lumii cu congres, închipuindu-şi că ţara le-a uitat toate pozlogăriile făcute în zece ani. La acest congres al ouălor unde cetăţenii au făcut să li-se deschidă ochii liberalilor dela centru, că în Ardeal în special nu există liberali, şi că dl Duca a fost minţit de organizaţia locală, când i-s'a spus că-l aşteaptă lumea aci, căci nici cu bani n'au putut fi adunaţi decât 250 indivizi, La acest „congres al ouălor" dl Duca şi statul său major a fost silit să iasă pe din dos, pe canalul pe care să scurg murdăriile, căci în faţă la lumină, îl aştepta mulţimea, să-i ceară socoteală — de cele 18 miliarde.

Şi ieşind prin canal ca apaşii, fruntaşii liberali şi-au văzut soartea pecetluită, şi drumul pe care-l căutau zadarnic, deschis: canalul... Canalul din dos prin care se scurg toate murdăriile, toate părăsiturile, prin cari aleargă jivănii certate cu lumina zilei; a devenit defileu pentru liberali. Da prin canal dlor, ca orice lucru netrebuincios şi întrat în putrefacţe, trebue să Vă scurgeţi, pentru a nu mai infecta viaţa publică.

Iată că o zbatere zadarnică se sfârşeşte. De aceia dl Duca, când un ţăran îl apostrofează ieri că nu-i ruşine să meargă pe din dos pe canal ca gunoaiele şi tâlharii, a înţeles că face paşi de profet, iar canalul are măreţie de simbol, arătându-le calea viitorului.

© BCUCluj

Măreața solidarizare a masselor țărănești cu guvernul național-țărănist.

Sfințirea steagurilor voinicești dela Gilău. Participă peste 5000 de țărani. Adunările național-țărăniste din județul Bistrița și alte părți ale Țării.

Sfințirea dela Gilău.

Gilăul și-a îmbrăcat Duminecă straele de sărbătoare. Moții de pe crânguri și fund de codrii, au coborît pe poteci întortochiate să asculte glasul conducătorilor lor și să ia parte la manifestația românească și patriotică a voinicilor.

Un timp frumos de toamnă blândă, a făcut ca reușita serbărilor dela Gilău să fie peste așteptări.

Cu toate că, partidul liberal a căutat să zădărnicească aceste serbări încercând să amăgească ge oameni ca să meargă la „congresul" domniilor lor dela Cluj. Bani nenumărați, au fost vărsați pe sate pentru vânarea de partizani. Știm, că unii „domnișori" dela Cluj au sosit de Sâmbătă la Gilău, inarmați cu hârtii albastre cu ordinul să cumpere partizani pentru a lua parte la „aadunarea" „ouată" dela „Corso".

Poporul însă a știut să le răspundă așa cum se cuvenia!

Duminecă dimineața la orele 8 încep să sosească satele cu steaguri și muzici.

Someșul Rece pe căruțele țopești, sosesc, Muntele Rece, Măriselul si Măgurile din jos se arată banderiul de călăreți din Florești, Siteni, Săvădisla și Căpușul-Mic.

Comunele sosite se aliniază de o parte și de cealaltă a soselei naționale. Un șir nesfârșit de capete dela pretura până la intrarea în comună de către Cluj.

In fața băncii populare, o poartă de triumf așteaptă străjuită fiind de o mare de capete, sosirea oaspeților. Un sunet prelung de goarnă, un ropot de cal sosind în goană anunță sosirea oaspeților dela Cluj.

Din mașini descind dnii parlamentari: *dr. Socol, dr. V. V. Tilea, dr. Poruțiu V., dr. Coroianu* precum și dnii Demeter, Z. Gherman, I. Pop prof., dr. Sabin Mureșan, Ing. Pop, dr. Fărcaș, drd. B. Buteanu, A. Avram, Ing. Salvan, Cândea, Boilă etc.

In numele celor prezenți și a locuitorilor din Gilău le urează bun venit, d. pretor dr. **Șerban,** din partea oaspeților răspunde d. senator **Poruțiu,** care în cuvinte frumoase mulțumește pentru frumoasa manifestație românească și frățească de aici.

In sunetul muzicilor și a cântărilor voinicilor, se formează un impozant cortegiu — având în frunte steagurile voinicilor, a organizațiilor Partidului Național-Țărănesc — dnii parlamentari — apoi satele în ordinea stabilită.

In piață pe tribuna frumos pavoazată s'a celebrat serviciul divin de către preoți *dr. Pop, Curea, Fărcășanu, și Handrea.*

După celebrarea serviciului divin și sfințirea steagurilor, ia cuvântul onor. protopop *dr. Pop* — care arată asemănarea dintre profeții islamului ales și conducătorii noștri de azi.

Vorbește apoi păr. *Curea,* care în parabole admirabile arată scopul acestor cete de voinici și rolul lor de apărători ai dreptății și cinstei.

D deputat *Iuliu Coroianu* rostește legământul, pe care voinicii îl depun. Domnia Sa aduce salutul celor 20.000 de voinici ai județului Sălaj, dorindu-le spor la muncă spre binele neamului și-al țării.

Ia cuvântul d. prof. *Pop I,* care arată rostul și scopul cetelor de voinici și frumoasele realizări înfăptăite de ei. Se dorește ca legământul pe care l'au depus să fie o chezășie a solidarității și dragostei pentru neam și țară.

D. *Demeter,* salută pe tinerii voinici în numele bătrânilor luptători ai Partidului Național-Țărănesc.

D. deputat *dr. V. V. Tilea* le adresează un călduros apel și le dă sfaturile necesare. Ii încredințează și pe mai departe de aceaș dragoste și devotament cași până acum și îi asigură că guvernul dlui Iuliu Maniu de un an încoace se străduește pe toate căile să ducă țara spre o viață mai bună.

Ia cuvântul d. senator *Valentin Poruțiu* — care le mulțumește pentru dragostea și devotamentul lor neprecupețit de stăjeri și luptători neînfricați ai partidului dlui I. Maniu.

Sosind d. *dr. Emil Hațeganu,* poporul izbucnește în urale de: *„Trăiască d. Maniu! Trăiască d. Hațiegan!"*

Urcându-se la tribună dl. deputat *Emil Hațieganu* rostește un frumos discurs de înbărbătare către cei prezenți: Domnia Sa arată hoțiile și jaful pe care l'au făcut partidele liberal și averescan în averea țării și străduințele guvernului dlui Maniu de a face rânduială în vistieria țării și în administrație.

Ii asigură că știu că încă în țară răul n'a fost vindecat în întregime dar va fi de aici înainte. „Să fiți siguri că noi, aleșii dvoastre, ne străduim să vă facem dreptate, să curățim satele de gunoiul lăsat de cei zece ani ai jafului și vă asigurăm că dacă vom fi sprijiniți, vom duce la bun sfârșit munca noastră."!

Mulțumește tuturor de frumoasa manifestație cu care au fost onorați și îi roagă să nu dea crezare minciunilor și vorbelor agenților și nici să nu se vândă satanei pe arginții jefuiți din avutul public.

Dă citire telegramei adresată dlui Iuliu Maniu. Uralele nu se mai sfârșesc. *Trăiască dl. Maniu! Trăiască guvernul! Jos cu hoții de liberali!*

După vorbirea d-lui E. Hațieganu, ia cuvântul onor. *Fărcășanu* protopop în Lita, care mulțumind dlor parlamentari pentru sfaturile date, îi asigură că poporul e cu ei și pe mai departe și va ști să apere cu piepturile lor, dacă va fi nevoie, guvernul și partidul Național-Țărănesc în opera sa de curățire și refacere națională!

A urmat defilarea tinerilor voinici cari s'au prezentat admirabil. După defilare strânși uniți, au încins o horă la care au luat parte toți cei prezenți.

A avut loc apoi o masă comună la care au luat parte toți oaspeții.

Aici a vorbit d. *Hațieganu,* închinând pentru d. Maniu, d. *Demeter,* pentru voinici, d. *Tilea* pentru preoții prezenți, stegarul *Sopon,* în frumoase cuvinte mulțumește d-lor parlamentari pentru prezentarea lor la această măreață serbare și îi asigură de întreg devotamentul lor neprecupețit.

Mai vorbesc d. dr. *Gherman* pentru d. dr, Hațieganu, d. dep. *I. Coroianu,* d. dr. *Șerban,* păr. *Fărcășanu,* d. *Borteș* și alții.

La orele 4 oaspeții au părăsit Gilăul — ducând în inimile lor bucuria petrecerii unor clipe așa de înălțătoare și frumoase ca cele ce au fost la Gilău.

Ce.

Adunare poporală dela Bistrița.

Bistrița, Nov. 4. — Duminecă în 31. c. dnii senatori *Rogneanu* și *Oțoiu,* precum și dl deputat *Leonida Pop,* au ținut adunări importante în comunele *Maeru, Sângeorgiul Român, Ilva Mică și Rodna Veche.* Peste tot a fost o lume imensă și selectă.

Prima adunare s'a ținut în comuna *Maeru,* la Primărie. Cum lumea era într'un număr foarte mare — 3000—4000 mii de oameni — adunarea s'a ținut în curtea primăriei. Au luat parte la această adunare toți fruntașii partidului național-țărănesc, precum și toată suflarea țărănească din comuna Maeru și jur.

Primul a luat cuvântul dl deputat *Leonida Pop,* care în cuvinte călduroase a salutat poporul adunat într'un număr așa de mare. Dsa a arătat jalea în care au lăsat liberalii țara, precum și îmbunătățirile pe cari le-a făcut actualul guvern în frunte cu dl *Iuliu Maniu* prim-ministrul țării.

— Liberalii au lăsat țara într'un hal de nedescris, a spus dl deputat Pop, visteria țării secată, datorii neplătite în strein tate, jaf înăuntru și sărăcirea treptată a tuturor. Deaceea a trebuit să vină guvernul dlui Maniu ca să scoată țara din primejdie, și să o îndrumeze pe un drum sigur și sănătos.

Au mai vorbit apoi și dnii senatori *Rogneanu și Oțoiu,* ambii accentuând importanța legilor aduse de către actualul guvern și în special îmbunătățirile economice ce vor decurge pentru țară din aceste legi.

— Lumea este sătulă de vorbe a spus dl senator *Oțoiu.* Ne trebuesc fapte. Țara a fost lăsată în părăgină timp de 10 ani de zile. Timp de zece ani de zile au crescut spinii în holdele noastre, timp de 10 ani de zile s'a furat într'una. Ne cereți ca să aducem bine în țară. Și vă afirmăm că îl aducem și-l vom aduce tot mereu. Ne trebue însă răbdarea noastră, a tuturora. Dacă unui bolnav nu i se face bine imediat după-ce a luat doctoria, cum să se tămăduiască o țară după 10 ani de boală. Pentru a scoate țara din primejdie a fost deajuns câteva luni. Pentru a o aduce acolo unde a fost înainte, ne trebue muncă grea și răbdare multă. Ceeace s'a făcut până acuma s'a făcut cu greu, dar bine. Dacă Dzeu ne va ajutora vom duce țara la bine, spre fericirea și mulțumirea tuturor.

După acestea fruntașii parlamentari au plecat la *Rodna,* unde i-au întâmginat d. dr. *Călugăru,* președintele comisiei interimare, în cuvinte călduroase. Dsa a arătat încrederea ce o are poporul în partidul național-țărănesc, și în d. *Iuliu Maniu,* președintele guvernului nostru.

La această adunare au vorbit atât dnii senatori, precum și d. deputat Leonida Pop.

Timpul fiid înaintat, oaspeții parlamentari au fost apoi invitați la d. dr. Călugăru, unde li s'a servit o agapă foarte copioasă.

Imeeiat după masă, oaspeții parlamentari au plecat în comuna fruntașe *Sângeorgul-Român,* unde lumea aștepta în fața primăriei, într'un număr foarte mare, încă de cu dimineața. Fruntașii național-țărăniști au fost foarte bine primiți peste tot. Poporul a ovaționat îndelung pe oratori, dovedind prin aceasta marea dragoste ce o au sătenii noștrii pentru partidul național-țărănesc și pentru fruntașii acestui partid.

Seara târziu, fruntași partidului au mers în comuna *Ilva-Mică,* unde așteptau în fața primăriei locale câteva mii de țărani.

Săteni le-au făcut o primire strălucită, ovaționând în delung partidul național-țărănesc și pe fruntașii săi.

Meeting de aviație.

(at) Monotonia vieții clujene a răscolit-o mai zilele trecute vestea unui meeting de aviație, în cadrele căruia se anunțaseră splendide atracții aeriene.

Mistica văzduhului, al acestui domeniu al secolului nostru atrăsese în Parcul Mihaiu o mare de lume setoasă de a vedea unele realizări ale technicei și curajului contimporanilor noștri. Nimeni nu bănuia însă, căci nimic n'a tradat în prealabil fiasco-ul cu care s'a terminat mult promițătorul program aerian: decepția generală a publicului imens.

Se spune că cele 4 puncte din 5 anunțate nu au fost reprezentate din motivul unei neînțelegeri, dintre parașutistul francez *Leduc* și inventatorul A. *Dragomir,* care l'a angajat pe dl Leduc spre a coborî cu „celula de salvare", a cărei inventator este dl Dragomir. Noi suntem dispuși a crede diferendul invocat; însă întrebăm cum rămânem cu acei aproximativ 20.000 oameni, cari anticipând o specială admirație aviației noastre, au dus pe lângă jertfa prezenței lor și jertfa deplasărei și-a rescumpărărei biletelor, și care lume a plecat cu senzația unui „chiul" după toată rânduiala. In vederea reabilitărei „văzduhului" românesc, se impune o cât de grabnică serbare aeriană, dând cea mai complectă satisfacție zecilor de mii de cetățeni aparținând tuturor categoriilor sociale și naționale, cari cu toată bravura D-șoarei Brăescu, au fost zdrobiți în așteptările lor, cu ocazia meetingului din Duminica trecută.

Admiratori sinceri ai aviației, și îndeosebi a celei românești, cerem aceasta satisfacție nu pentru noi, ci pentru aviația noastră însași.

© BCUCluj

Marea papară liberală dela Cluj.

Când aştepţi să plouă cărnaţi şi plouă cu ouă. Ileana generală Moşoiu. Liberalii sunt foarte tari căci în ciocnirea diverselor capete cu oule clocite spărgeau totdeauna ouăle.

Cluj, 3 Nov. — Calmul acestui îmbelşugat sfârşit de toamnă se arătase de cu vreme ca un semn care nu poate să aducă până în cele din urmă numai lucruri bune. Cei mai buni povestitori ai partidului liberal, dintre cari nu putem să-l lăsăm afară pe dl G. B. Duică, au început încă de pe acum o săptămână să-şi mărească exteriorul acoperind părţile mai moi cu flapele groase şi cu vată. Pretudindeni participanţii la istoricul congres de ieri, s'au pregătit pentru evenimentele cari aveau să vină, ca pentru o penitenţă publică din Evul Mediu. Faibisch zis Fabius s'a lăsat scuipat şi făcut cu oţet încă din vară iar dl Virgil Nistor şi-a aranjat într'una din zile un atac pe un drum de ţară al Clujului pentruca să se înveţe cu spaima şi cu urmările ei. Insuşi dl Bucoveanu a binevoit a da pe undeva cu capul de pereţi pentru a demonstra clienţilor bodegei soliditatea firmei.

Faptul că aceste mici incidente au fost trecute din partea susnumitelor victime în contul voinicilor (cari dealtfel dată fiind impopularitatea dlui Iuliu Maniu nici nu există) se datoreşte exclusiv numai modestiei domnilor lor.

Cum se prepară un congres liberal.

Un congres liberal este întocmai ca şi un răsboi din epoca napoleoniană se prepară cu bani, bani şi iar bani. Mia de lei şi ţăranul a fost socotită din partea dlui Lapedatu ca una dintre cele mai celebre proceduri ce duc la un succes de atâtea ori verificat.

Deaceea încă din vară dl Faibisch zis Fabius împărţea prin toate comunele judeţului promisiuni îndemnând lumea ca la toamnă să vină în Cluj la numărătoarea bobocilor.

Cine mi-s bobocii.

Şi ziua mult aşteptată a sosit. In cursul zilei de alaltăeri s'au coborât din trenul care venea dela Bucureşti dl Jani Ducas acel care a întronat în ţară libertatea de a fura în alegeri, dl Moşoi zis şi gheneralul Sarmală, dl Pilat din Dorohoi (nu din Pont), dl Nae Chirculescu zis Cărărabă precum şi alţi găinari mai mărunţi. Am uitat să spun că a sosit spre marea fericire a naţiei din Ardeal şi coconaşul Brătianu cel mic care nutreşte gândul de a ajunge odată în această ţară. coconaşul cel mare.

La gară au fost aşteptaţi de Ion Lapedatu, Leon Traversă, Ştefan Goangă precum şi decătre corul cetăţenilor din Cluj cari la oprirea trenului le-au cântat ariile „Mai bine nu veneaţi ci vă duceaţi". „Huo-huo-huo" şi „şterge-o neică că e jale".

O companie de jandarmi cu baioneta pe armă a oprit mulţimea care vroia să îmbrăţişeze pe dl Ducas şi a arătat liberalilor pe unde este ieşirea.

Cum a decurs preziua congresului.

Aproape toţi ţăranii cari au primit să participe la acest congres cu leafă, au fost aduşi încă de Sâmbătă la Cluj Cum aproape nic unul din aceste camioane nu avea autorizaţie de a transporta persoane, precum nici permis de circulaţie, poliţia s'a văzut nevoită să dreseze o mulţime de procese verbale aplicând amende peste amende. Prin aceste mici şmecherii liberalii au vrut să dovedească patriotismul lor financiar precum şi concursul lor desinteresat pentru refacerea monedei. In seara zilei de Sâmbătă toţi sătenii aduşi cu băncuţa la Cluj au chefuit prin cârciumi iar doi mai barosani s'au aventurat cu şampanie în cinstea celor cari au plătit-o.

Când lumea aşteaptă să ploaă cârnaţi.

Toţi gură-cască ce se aflau adunaţi Duminică la orele 11 în sala cinematografului „Corso" şi în partea acestui edificiu credeau că lucrurile se vor desvolta aşa cum le-a scris dl Ion Lapedatu pe hârtie. Cum însă dl Ion Lapedatu profesor de istoria Românilor nu e competent decât asupra faptelor trecutului, prevederile dsale au dat greş. Anume pe hârtie se scria că vor participa 10.000 de ţărani cari vor manifesta prin oraş şi vor asculta pe la răspântii cuvântul şefilor. La urmă programul dlui Lapedatu prevedea o ploaie generală cu cârnaţi.

Şi plouă cu ouă clocite.

In realitate lucrurile nu s'au întâmplat după cum le-au prevăzut dnii liberali ci aşa după cum le-au presimţit. Au participat 300 de bucăţi de ţărani aduşi cu parale şi cu vin precum şi intelectualii partidului liberal din Cluj între cari ţinem să remarcăm pe dl G. B. Ţuică alături de dl Ion Bucoveanu şi pe dl Ştefănescu Goangă alături de dl Bubi Gheţie. Intre aceste două grupuri dl Leon pare o traversă din alte vremuri.

Deşii liberalii au convocat la congres pe toată lumea, n'au lăsat să între în sală decât pe cei cu bilet special de întrare.

Mă rog, mulţime mare în cerc restrâns. Cum înaintea cinematografului se afla o mulţime de peste o mie de ţărani naţional-ţărăniştі cari voiau să între şi ei în sală să asculte pe „şefii" liberali au cerut intervenţia forţei publice pentru ca marea adunare să nu fie turburată. Şi cum cineva dintre liberali a avut ideia de a arunca în naţie cu un cartof, aceasta conform principiului din biblie că pe cel ce aruncă în tine cu pietre tu să-l loveşti cu pâine, a răspuns şi ea cu ouă.

Dintre cei cari au mai multe ouă acasă au primit câte un ou dl Ţuică G. B. D. şi dl Millea. Celelalte ouă s'au spart în capetele diverşilor funcţionari cari au participat la congresul acesta buclucaş. In acest timp în sală s'au ţinut:

Următoarele vorbiri.

D. Duică a vorbit despre faptul lipsei dsale dela deschiderea solemnă a noului an universitar care avea loc tocmai atunci în aulă, precum şi despre întrebuinţarea virgulei în frazele fără cap şi coadă, din punct de vedere filologico-critico-muzico-liberalo-gramatical. In concluzie dsa a arătat că dl Vaida e ungur, dl Haţieganu detto, că dsa e ţigan, că Ungurii sunt Hotentoţi şi Arabii sunt Şvabi.

D. Giurgiu Traian a arătat că dsa este inventatorul ţării lui Pop Iánoş.

D. Chirculescu a strigat către ţărani că se face ziuă şi trebue să se trezească din somn. (Amintisem mai înainte că ţăranii au beut toată noaptea).

D. Rebreanu de pe Someş declară că e furios pe recoltă.

Dlui vroia secetă ca astfel lumea să ajungă iarăşi a mânca carne de cal. D. Rebreanu visa astfel la o moarte romantică.

D. Pilat din Dorohoi spune că Ardealul este Ileana Cosinzeana iar dl Moşoi este Făt-Frumos, (făt frumos bate din palme). Făt-Frumos a reuşit să răpună pe balaur şi să scape din lanţuri pe Ileana. (în acest moment se aude afară sgomot şi vociferări. Ţăranii liberali fug iar făt-frumos se teme de balaur).

D. Lapedatu văzând situaţia încordată a recitat o anecdotă iar dnii Ducas şi G. Brătianu s'au declarat fericiţi.

Retragerea şmecherilor.

S'a făcut prin dos. D. fost, fost colonel, Botez a cerut chiar şi sprijinul armatei pentruca şobolanii din sală să se poată retrage.

t Astfel marele congres s'a scurs prin-cr'o străduinţă laterală, iar dl Nae Chiraulescu a plecat direct la gară pentru ajânge la dl. Vintilă Brătianu înaintea telegramei de omagiu pe care a trimis-o dl Duca.

Ce a hotărât congresul?

Mareel congres liberal luând în considerare toate circumstanţele atenuante cari pledează pentru figura dlui Duică zis Moşu a hotărât:

1. Că d. Duică nu e atât de critic în literatură pe cât de critică îi este situaţie în politică.

2. Că trebue ridicată la dogmă naţională convingerea dlui general Moşoi care sună cotfel: „Problema neamului românesc este problema frănirii poporului românesc".

3. Că a muri ca averescan însamnă a te renaşte ca liberal.

4. Că unirea a făcut-o dl Moşoa zis Sarmală.

5. Că tot acesta e inventat şi ceara roşie.

* * *

Congresul s'a terminat în cea mai cordioală atmosferă. Un vânt uşor a uscat ouăle de pe liberali iar teama le-a servit ca excitant pentru a se dori această pace şi onor.

Dr. Nepomucă.

Adunările din judeţul Turda

In judeţul Turda ca şi în celelalte centre din ţară au avut loc mari manifestaţii de dragoste a populaţiei faţă de guvernul naţional-ţărănesc. In judeţul Turda — în afară de oraşul Turda — s'au ţinut întruniri entusiaste în Baia de Arieş, Iara etc.

ADUNAREA DELA BAIA DE ARIEŞ.

Baia de Arieş, 10 Noemvrie. — Cu prilejul zilei de 10 Noemvrie s'au sfinţit în Baia de Arieş şi steagurile organizaţiilor de voinici din plasă. Jurământul voinicilor l'a luat păr. protopop Haţieganu, unchiul dlui prof. Haţieganu.

Au vorbit păr. deputat Căpălneanu deputat dr Cornel Bianu, dr. Cioară.

ADUNAREA DIN IARA.

O mare manifestaţie de simpatie la adresa guvernului a avut loc în aceeaşi zi în comuna Iara. A arătat importanţa zilei de 10 Noemvrie dl senator dr. Nicola, în cuvinte cari au mişcat adânc miile de cetăţeni participanţi.

A mai vorbit apoi dl Drd. Toader Aurel care a spus că ziua de 10 Noemvrie înseamnă *sărbătoarea desrobirii politice* a neamului. Impresie excelentă a făcut delegaţia numeroasă de moţi din Vidra, în frunte cu părintele Nicola.

*

In urmă organizaţia partidului naţional-ţărănesc din judeţul Turda a expediat dlui *Iuliu Maniu*, la Bucureşti următoarea telegramă:

D-Sale Dlui
IULIU MANIU
prim-ministru
Bucureşti.

Din prilejul aniversării primului an dela venirea la putere, Vă exprimăm în numele poporului din judeţul Turda deplina noastră încredere şi Vă urăm putere şi sănătate pentru a desăvârşi opera de regenerare a ţării.

Marile adunări poporale de pe Câmpie.

Cluj 12. — Serbările comemorative de Duminecă nu s-au ţinut numai la Cluj, ci şi pe Câmpii, unde s-au deplasat d-nii *dr. Simeon Nemeş*, senator, dl *Mihail Şerban* deputat şi rector al Academiei de agricultură din Cluj, dl dr. *P. Fărcaş* consilier judeţan, precum şi reprezentanţii „Chemării" din Cluj.

Adunările s-au ţinut în cele două centre importante ale Câmpiei, în *Mociu* şi în *Şărmaş*. Tot în ziua de eri, Duminecă — s-a ţinut şi împroprietărirea locuitorilor din comuna *Gădălin*, de lângă Mociu.

Peste tot au participat un mare număr de săteni, în frunte cu muzici şi drapele, în haine de sărbătoare şi plini de entuziasm. Nu a lipsit nici tineretul, care s-a prezentat într-un număr compact şi de la mari depărtări, ceeace dovedeşte, că tineretul de pe Câmpie este dornic de a se înrola în armata de voinici.

Poşta redacţiei.

D. Bandu Horaţiu — Viena. Publicăm cu plăcere rândurile trimise. „Chemarea" nefind însă un organ de literatură, ci în primul rând de *querilă politică*, Vă rugăm ca pe viitor să ne trimiteţi articole de această nuanţă. Sau observări asupra vieţii sociale dela Viena fiind în acest caz reprezentantul ziarului nostru în capitala Austriei.

Redacţia.

Cel mai bun preparat contra căderii părului este
„Perogen-Fortuna"
Se găseşte la
„Farmacia Fortuna"
Cluj, Piaţa Unirei No. 33.

Cele mai bune
mâncări,
celea mai delicioase **băuturi** se pot afla la:
Restaurantul Mezei
Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 70.
Abonament de cl. I
1.800 Lei lunar.

© BCUCluj

Sărbătoarea din 10 Noemvrie.

Peste 800.000 de ţărani din întreaga ţară sărbătoresc un an de guvernare naţional-ţărănistă.

In Bucureşti 80.000 de cetăţeni, în Braşov 10.000, în Sibiu 6000, în Făgăraş 10.000, în Cluj 5000 şi în toate centrele mari ale ţării zeci de mii de ţărani îşi exprimă în adunări grandioase încrederea neclintită în guvernul naţional-ţărănesc.

Sărbătoarea zilei de 10 Noemvie la Cluj.

Cluj, 10 Noembrie. — *Ziuo de 10 Noembrie înseamnă fără îndoială o piatră de hotar în istoria noastră politică. Neamul românesc unit într'un singur stat mare şi puternic în 1918 a avut de îndurat o altă* iobăgie *mult mai maşteră decât cea a streinilor de ieri, pe care totuşi vitalitatea şi instinctul de conservare al poporului au zdrobit-o iremediabil.* 1918 *şi* 1928 *înseamnă doi ani măreţi cari străjuesc un deceniu de biruinţi după lupte de proporţii shakespiriene. Cel dintâi ne-a adus* unitatea naţională, *cel de al doilea* libertatea politică *şi învingerea strălucită a democraţiei împotriva puterilor oculte ale unei oligarhii mizerabile. Lupta n'a fost câtuşi de puţin uşoară. Partidul liberal s'a folosit de tot ce i-a putut furniza* banul *şi armele corupţiei, a şantajului, a ilegalităţii pentru ca să-şi salveze o anacronică şi bastardă existenţă. Dar de cealaltă parte a frontului era angajată însăşi* ţara *aceasta cu cele 18 milioane de cetăţeni în contul căreia partidul liberal a lăsat deficitul de 18 miliarde. Focul s'a dat într'o încleştare grozavă. Şi după cum e firesc a învins* Ţara *(cele 18 mil.) nu cele câteva mii de uzurpatori şi criminali ordinari cari erau cocoţaţi prin hazard la conducerea ei.*

Această biruinţă a luminii asupra întunericului, a neamului românesc asupra balaurilor liberali cu 7 capete, o prăznuim cu sufletele scăldate în soarele bucuriei, în 10 Noembrie.

Zi mare de afirmare a voinţii de a trăi *a acestei naţii bune şi cuminţi, care a răbdat atâtea impilări şi batjocuri în cursul veacurilor.*

Zi mare de sărbătoare naţională!

10 Noembrie. Zi a învierii româneşti! Fii binecuvântată!!

Marea adunare poporală din faţa „Patriei".

In dimineaţa cu aer tare de toamnă a lui 10 Noembrie — cetăţenii din Cluj şi împrejurimi credincioşi partidului naţional-ţărănesc sosesc mereu în grupuri disciplinate cu steaguri şi fanfare. Ţărani cu feţele crispate de trudă îmbrăcaţi în haine curate de sărbătoare, cu paşi grei de daco romani trec cântând pe străzile Clujului — căci e marea zi de sărbătoare a neamului. Este laş şi nedemn de a trăi poporul care nu ştie să-şi prăznuiască zilele mari din istoria sa, dându-le importanţa şi atenţia cuvenită! Noi încă n'am uitat să ne preţuim aceste zile mari şi aceasta înseamnă că avem dreptul să fim preţuiţi şi de alţii. Căci acela care nu se respectă în primul rând pe sine n'are dreptul nici la respectul altora! Cei 5000 de cetăţeni luminaţi cari au jurat încă odată în faţa „Patriei" credinţă partidului naţional ţărănesc ca şi milioanele din întreaga ţară probează până la evidenţă că Ţara aceasta e hotărâtă să apere cu orice preţ ceeace s'a cucerit la 10 Noembrie.

In judeţul Cluj s'au ţinut mai multe adunări în aceeaş atmosferă de înălţătoare sărbătoare.

Deschiderea adunării.

Primul care ia cuvântul deschizând adunarea din Cluj este d. deputat Socol.

D. deputat Socol arată în cuvinte mişcătoare importanţa zilei de 10 Noembrie pentru ţara românească. Domnia sa spune că deşi unirea *naţională* a tuturor românilor s'a făcut în 1918 totuşi *desrobirea politică* s'a făcut abia după 10 ani la *10 Noembrie 1928* prin învingerea partidului naţional-ţărănesc. Liberalii au guvernat în în cei 10 ani cu două arme, ambele deopotrivă de condamnabile: *banul şi corupţia.* Ţara se sbătea într'o imoralitate şi debandadă grozavă. A trebuit să vină d. Iuliu Maniu, omul cinstei şi al legalităţii ca să facă ordine şi să asigure un echilibru *moral* în ţară.

D. prof. Pamfil: Ţărănimea şi muncitorimea din această ţară n'a fost sprijinită de nimeni, până azi. Munca ţăranului a constituit doar un obiect de exploatare în mâinile guvernanţilor hrăpăreţi şi necinstiţi de ieri! Liberalii au urît întotdeauna *ţărănimea şi muncitorimea* de care nu s'au apropiat decât în alegeri — pentru a dobândi voturile. A trebuit ca să vină la guvern partidul naţional-ţărănesc ca doleanţele lor să fie ascultate şi alinate unde s'a putut imediat. De aceea acest guvern merită recunoştinţa noastră a tuturora!

D. Demeter: Până acum un an în ţara românească n'a existat dreptate şi legalitate. Am fost robi în ţara noastră! Ciocoii de ieri şi-au bătut cum au vrut joc de noi! Abia astăzi simţim că trăim într'o eră nouă, că respirăm un aer curat în care nu mai există otravă. Să fim una fraţilor, căci numai aşa putem asigura era nouă pe care a deschis-o iubitul nostru preşedinte d. Iuliu Maniu acum un an.

Dl R. Tuffli: Este rar prilejul ce se dă oricărui om de a trăi o zi aşa de frumoasă şi de măreţă ca cea de azi. Sărbătorim un an de când partidul naţ.-ţărănesc din *voinţa naţiunii* şi încrederea Inaltei Regenţe a fost chemat în fruntea acestei ţări. Până azi s'a încercat şi s'a făcut tot *ce s'a putut* ca răul pricinuit de liberali să fie îndreptat. Intr'un an însă nu s'a putut face totul! Tocmai ca holda frumoasă care răsare numai după ce ai îngrăşat pământul! Şi noi în anul acesta n'am făcut decât să îngrăşăm pământul acestei ţări ca mâine să poată răsări holda frumoasă, pe care o aşteptăm de mult.

Păr. Ramonţan: *Este un an de când i-s'a vestit neamului românesc* **învierea** *sa — care a venit după ani de sbucium şi suferinţe!*

S'a prăbuşit acum un an cetatea tuturor fără dslegilor şi tâlhăriilor! Cetatea Ierihonului s'a cucerit de trimisul lui Dumnezeu: IULIU MANIU! Şerpii şi balaurii liberalii au fost zdrobiţi 10 Noemvrie înseamnă sugrumarea sistemului fanariot din trecut şi clădirea temeliilor regimului nou de dreptate şi democraţie sănătoasă!

D. N. Buta: *Noi tinerii ne-am văzut până azi de carte! Azi nevoile şi grijile ţarii ne-au chemat şi pe noi la luptă alături de D-Voastră cei mai bătrâni pentru ca să scoatem ţara din ruina în care au împins-o liberalii! Binele şi mărirea ţării să ne fie suprema ţintă! Avem conducător pe d. Iuliu Maniu — icoană sfântă la care ne închinăm cu toţii — şi suntem siguri că vom învinge până la sfârşit!*

Cuvântarea dlui deputat Dr. V. V. Tilea.

Fraţilor, v'aţi adunat astăzi în număr atât de mare, ascultând chemarea conducătorilor voştri, spre a sărbători un an dela venirea la guvern a partidului naţional-ţărănesc. In această zi de glorioasă amintire, fraţii voştri din acest judeţ se întrunesc la Ciucea, Hida, Şărmaş şi Mociu, — ca să serbeze aceiaşi izbândă a dreptăţii de acum un an, precum o serbează astăzi sute de mii de ţărani în tot cuprinsul ţării.

Indărătul nostru stă astăzi un an de guvernare şi am venit să dăm seama despre tot ce-am pus la cale în acel timp.

Restimpul a fost scurt, am făcut însă tot ce omenesţe a fost posibil de făcut, aşa că astăzi stăm cu frunţile ridicate în faţa voastră. Am adus legi noi am inaugurat în această ţară principiile adevărat democratice şi au dat cetăţenilor libertatea de care au fost deposedaţi de zece ani de zile.

Prin orânduielile economice aduse am scăpat ţara din ghiara capitalismului nefast, patronat de o familie care a dus la ruină în zece ani de guvernare o ţară atât de bogată şi înfloritoare ca şi a noastră. Avem mulţumirea că am îndrumat pe adevărata cale, viaţa de stat a acestei ţări, creind adevărata Romănie mare, a cărei strălucit viitor demâine va fi dovada muncii cinstite pe care am depus-o şi o vom depune în tot timpul guvernării noastre.

Pe deplin convinşi că drumul pe care-l urmăm este cel adevărat, nu ne lăsăm intimidaţi de mârşavele atacuri cari se pun la cale zi de zi în contra noastră.

Nu ne oprim în drum până nu vom înfăptui tot ce ne-am propus să înfăptuim spre binele şi mărirea acestei ţări, pe care au secătuit-o îndeajuns zece ani de zile, guvernele incapabile.

Mârşăvia liberală a mers însă atât de departe încât nu s'au sfiit să pună la cale un odios atac la persoana Principelui Regent Nicolae. Cunoaştem intenţiile meschine ale acelora cari au plănuit în ascuns acel atac.

Să ştie însă că nici odată nu vor reuşi să separe Dinastia de popor, cum nu vor reuşi să şteargă nici odată din inimile noastre dragostea faţă de aceia cu cari am îndurat clipe de cumplită urgie dar şi de cea mai înălţătoare bucurie. Coroana, la a cărei umbră s'a făurit visul milenar al poporului nostru, este simbolul în jurul căruia vom face cu toţii zid, apărându-o ca pe un scump dar ce ne-a fost hărăzit.

D. Prof. Moroianu: Vreau să vă comunic fraţilor impresia pe care a făcut-o în streinătate guvernul naţional-ţărănesc. Ei bine pot să vă spun că această impresie e mai mult decât excelentă!

Omul genial *Clemenceau* mi-a spus: „Nu-i aşa că ţara e acum mult mai mulţumită — de cum era înainte de venirea la putere a dlui Maniu?"

Streinătatea ne priveşte cu respect şi încredere. Acest lucru de mare importanţă se datoreşte şi *tratamentului loial* pe care guvernul nostru l'a aplicat minorităţilor etnice. Noi vrem să trăim cu toată lumea în bună înţelegere. Şi mai ales cu minoritarii, cari nu din vina lor trăiesc pe acelaş pământ cu noi.

D. Ardevan: Să trăiţi Dvoastră armata lui Iuliu Maniu! Armata care ne-a dus la biruinţa din 10 Noemvrie de acum un an! Armata cetăţenească care a făcut ordine şi a asigurat o atmosferă morală în această ţară. Să nu vă lăsaţi fraţilor momiţi de minciunile liberalilor, cari încearcă să ne ponegrească. Pe liberali îi ştim cine sunt! Nădejdea noastră e partidul naţ.-ţărănesc.

Să ni-l ţină Dumnezeu pe d. Iuliu Maniu!

Discursul dlui prof. Dr. E. Haţieganu.

Iubiţior mei fraţi!

Aşa este rânduit, poate de Cel de Sus, ca orice învingere să-şi aibă martirii şi jertfele sale. Când am fost în 1 Decembre 1918 la Alba-Iulia un glonţ mişelesc a doborît pe ţăranul fruntaş *Ioan Arion.* Fie-i memoria binecuvântată! Iar acum când prăznuim un an dela căderea guvernului de mişei avem iar mortul, martirul nostru pe: *Gheorghe Tripon* din Vultureni.

Azi e săptămâna de când o ceată de oameni cumpăraţi pe bani spurcaţi — banii lui Iuda — au omorît pe fratele nostru Tripon din Vultureni pentrucă a strigat să „trăiască Iuliu Maniu!" — Nu le-a fost milă tâlharilor că au rămas orfani 6 copii, fără tată!

Dar mă întreb atunci, fraţilor: Ce partid e acela care găzduieşte în sânul său criminali de drumul mare? Un partid de tâlhari şi de ucigaşi De aceea e datoria noastră ca azi când sărbătorim invingerea *luminii asupra întunericului* să ne aducem aminte de martirii noştri. Să ne descoperim capetele în faţa mormântului lui Gh. Tripon şi Ion Arion şi să jurăm că vom duce mai departe la izbândă steagul pentru care ei au murit!

Fraţilor,

Până azi noi am fost robi şi streini în Ţara noastră! Şi câinele nostru a avut mai multă libertate decât noi — cari aveam mereu în coaste baionetele jandarmilor. Robia însă n'a putut ţine o veşnicie.

Tâlharii cari şi-au bătut joc de tot ce a fost bun şi românesc în această ţară au fost răpuşi. Libertatea şi dreptatea au înviat.

Acum tâlharii de ieri, liberalii încearcă să-şi scoată iar capul la lumină. Cutreeră satele în automobile cumpărate pe banii ţării şi mintesc cât îi ia gura câte de toate — ca să prostiască lumea de cap. Vă întreb însă „Vă place jugul? Vă place jugul liberalilor?" (Strigăte puternice *nu, nu!*) Dacă *nu,* apoi arătaţi-le — acestor „a-

© BCUCluj

postoli" liberali pe unde li-e drumul! Şi să fim cu toţi una căci numai aşa vom putea fi tari ca stânca, încât niciodată şi nimeni nu ne va putea învinge! Fiecare să fie un neînfricat luptător contra balaurilor cărora le-am tăiat deja capetele şi azi nu fac decât se svârcolesc ca vai de ei să le crească iară capetele! Să lupte fiecare asa încât biruinţa din *10 Noemvrie* 1928 să nu fie niciodată pierdută!

*

După terminarea cuvântărilor s'a expediat următoarea telegramă dlui Iuliu Maniu:

Dsale Dlui

IULIU MANIU

preş. partidului naţ.-ţărănesc şi prim-ministru

BUCUREŞTI

Miile de cetăţeni ai Clujului sărbătoresc fericiţi ziua de astăzi, comemorând prin venirea D-Voastră la cârma ţării înstăpânirea poporului românesc pe soartea sa! Vă asigurăm de nesfârşita noastră dragoste şi devotament! Vă urăm înfăptuirea integrală a programului politic al D-Voastră care este şi programul partidului naţional-ţărănesc şi al ţării!

*

Poporul a aprobat cu strigăte de entusiastă bucurie această telegramă, care a fost imediat expediată la Bucuresti.

In urmă, cei 5000 de cetăţeni au manifestat paşnic pe străzile Clujului în sunetul sărbătoresc al fanfarelor şi în fâlfâirea leneşă a tricolorilor...

Sărbătoarea zilei de 10 Noemvrie la Braşov.

Eri, la Braşov a avut loc, în cadrele unor manifestaţiuni de înălţare morală, solemnitatea sfinţirii alor 90 de steaguri şi a celor peste 5000 de voinici cari au depus legământul.

ASPECTE.

Oraşul liniştit dela poalele Carpaţilor, cu trecutul său plin de frumoase icoane în care generaţiile de azi şi cele viitoare vor afla deapururi exemple demne de imitat, a dovedit încă odată forţa sa. Negura deasă care se lăsase în zorii zilei peste oraşul liniştit — s'a împrăştiat încet, încet, lăsând să se arate Braşovul în plină haină de sărbătoare.

Vuiau străzile de sunetul fanfarelor, iar pasul cadenţat al coloanelor cu tricolorul în frunte îţi reaminteau vremile trecute. Fruntaşele comune cu preoţii albiţi de vreme, în frunte îţi reaminteau legiunile din 1848.

Când pe când, încolonaţi pe comune, dovedind o disciplină, cum rar ţi-e dat să vezi într'altă parte, sosesc voinicii din: Vlădeni, Apaţa, Măieruş, Feldioara, Rodbav, Sânpetru, Hărman, Prejmer, Crizbav, Holbav, Zărneşti, Râşnov, Tohanul vechiu şi nou, Săcelele, Branul, Buzaele, Cristianul, Poiana Mărului şi Ţânţarii, un şir care par'că nu mai are sfârşit, împurpurat în flamurile drapelelor. Un pâlc de călăreţi deschid drumul până la arena „Braşovia".

SOLEMNITATEA DELA ARENA SPORTIVĂ „BRAŞOVIA".

Arena sportivă „Braşovia" s'a dovedit ca neînchepătoare, pentru cele peste zece mii de români adunaţi să asiste la solemnitatea jurământului şi sfinţirii steagurilor. Tribunele gemeau, sub greutatea bătrânilor iar vastul teren forma o mare de capete.

Voinicii se încorporează, fiecare comună la steagul ei.

In asistenţă am remarcat printre alţii mulţi pe dnii: I. Cuteanu, dr. Suciu, Victor Branişte, senator, dr. Debu deputat, dr Hodirnău protopop, Podea, dr Ioaneş, dr. Precup, Hodărnău avocat, Ion Crăciunel, Cirica, dr. Căliman, dr. Bran Lemeny, Radu Oltean, păr. Mircea Toma, Tohanul vechiu, păr. G. Constantin, Stupini, păr. Gogonea, Poiana Mărului, păr. Furnică, Suciu, dr. A. T. Mureşan, Constantinescu, Brote, ş. a. m. d.

Fanfarele cutremură, mulţimea ovaţionează, urale nesfârşite se înalţă către ceriuri.

In asemenea clipe de înălţare, ia cuvântul, *TRIBUNUL LEGIUNEI BRAŞOV* dl *ION CRĂCIUNEL*, care în cuvinte frumoase explică voinicilor care vor depune legământul, rolul lor şi scopul înfiinţării cetelor voi niceşti.

„Fraţi Voinici!

Sufletul meu simte în aceste clipe măreţe o nouă viaţă. Când văd în jurul meu, pădurea aceasta tinără de steaguri şi piepturile voastre, în cari palpită o inimă caldă românească mi-aduc aminte de trecutul nemilos şi vitreg, când pentru a veni în mijlocul vostru, cari ne dereaţi, trebuia să trecem prin adevărate linii de foc. Azi, când sub blândele raze de soare tomnatic, adunaţi în măreaţă adunare de biruinţă, gândul meu se îndreaptă către acela, care întruchipează în el aspiraţiile acestui popor reprezentând forma cea mai înaltă de dreptate şi cinste! Adus şi trimis de Cel Ceresc, omul acesta e dl Iuliu Maniu! (urale).

VOINICI!

Voi sunteţi luptătorii de mâine şi speranţa de azi a neamului nostru. De aceia cinstea de a te număra în rândurile voinicilor, aduce după sine şi datorii faţă de ţară, faţă de steagul şi partidul cărora le juraţi. A fi voinic înseamnă a fi un om al datoriei, al cinstei şi al legii! Voinicul este un ostaş al binelui, frumosului, în înţelesul adevărat al cuvântului şi al dreptăţii.

Prin voi şi noi, România-Mare va fi mare nu numai ca întindere dar şi ca bogăţie.

Infiinţând cetele de voinici, voim să fim cât mai strânşi uniţi. Vrem să ne cunoaştem mai bine şi cunoscându-ne să ne ajutăm. Noi şi voi — trebue să formăm o singură unitate mare şi puternică, pe care acei care ne voesc răul să nu aibă puterea a o învinge.

Cunoscându-vă şi cunoscându-ne de azi înainte şi mai bine vom putea spune oricui, că noi, legiunea Braşov, alături de ceilalţi fraţi ai noştri, vom fi vrednici întotdeauna de a fi legionari devotaţi ai cauzei pentru care luptăm.

Mulţumndu-vă pentru dragostea cu care ne-aţi primit în mijlocul vostru şi pentru ascultarea ce ne-aţi dat-o chemării noastre, prezentându-vă într'un număr aşa de mare, Vă asigur că şi noi Vă vom răspunde întotdeauna cu aceiaş dragoste şi ascultare.

Să trăiţi!

In numele Directoriului „Chemării" *i-a cuvântul d.* **Dr. A. T. Mureşanu:**

Fraţi voinici!

O bucurie mare se deslănţueşte azi dela un capăt la celalalt al ţării. Ziua de azi e ziua mare de bucurie a poporului, care şi sărbătoreşte guvernarea de un an. Braşovul — centru puternic al românismului şi izvor nesecat de patriotism neprecupeţit are o dublă sărbătoare. Jubilând cu toată sinceritatea admiraţiei sale guvernnrea măreaţă a partidului naţional-ţărănesc, aduce partidului contribuţia unei noui şi tinere generaţii de luptă.

Generaţia tânără dată lumii ca o răscumpărare pentru suferinţele fără margini din războiu s'a afirmat mândră în toate ţările. Dacă este adevărat că în ţara noastră încadrarea generaţiilor tinere în viaţa publică a ţării a venit cam târziu, nu mai puţin este adevărat că la noi această începciere a tineretului în viaţa politică a neamului nostru s'a întâmplat spontan şi cu atâta însufleţire ca nicăeri, spre mândria generaţiilor tinere din ţara noastră, ei s'au ataşat luptătorilor neamului chiar atunci când solidarizarea lor a fost mai binevenită, deci mai preţioasă.

In numele centrului „Chemarea" din Cluj şi în numele acelor peste unasută de mii de voinici organizaţi şi strânşi uniţi sub steagul sfânt al ţării şi al partidului nostru, cari s'au declarat mai nainte ca soldaţi disciplinaţi ai cauzei româneşti: Vă aduc, — fraţi voinici din Braşov, — salutul lor frăţesc!

Trimis de iubitul nostru frate deputat Tilea pe care l-aţi solicitat între voi cu atâta dragoste frăţească, vă tălmăcesc adânca lui părere de rău de a nu fi de faţă în mijlocul vostru, reţinut fiind — din cauze asemănătoare — la Cluj. Salut în numele Directoriului „Chemărei Tinerimei Naţional-Ţărăniste" *pe acei bravi fraţi de luptă cari v'au adunat în acest frumos mănunchiu de solidarizare tânără în contra tuturor blăstămăţiilor din ţară şi în contra tuturor acelor fii maşteri ai ţării, cari ar vrea că o expună ţara la o nouă maltratare, sum au mai făcut-o cu atâta sadism timp de zece ani.*

Urândă-vă izbândă după izbândă să strigăm cu toţii şi din sufletul nostru, să

Trăiască M. S. Regele Mihaiu

Trăiască Inalta Regenţă!

Trăiască Partidul Naţional-Ţărănesc. Să trăiţi şi voi întru mulţi ani şi să fiţi pe veci mândria scumpei noastre Ţări.

In uralele nesfârşite al mulţimei, începe serviciul divin oficiat de On. dr. *Debu* şi *Hodărnău*.

Steagurile se pleacă — capetele se descopere, iar preoţii binecuvântând stropesc cu aghiazmă flamurile.

Intr'o clipă mare şi frumoasă Păr. Debu. i-a jurământul. Din toate piepturile se aude respicat formula jurământului prestat Regelui, Ţării şi Partidului Naţional-Ţărănesc.

După depunerea legământului d. avocat *Hodârnău* citeşte următoarea telegramă adresată dlui *Iuliu Maniu, preş. Consiliului de Miniştrii Bucureşti*

Organizaţia voinicilor din judeţul Braşov, cu prilejul măreţ al sfinţirii steagurilor lor şi al depunerii jurământului, Vă roagă să binevoiţi a primi exprimarea admira ţiei, supunerii şi devotamentul lor faţă de Domnia-Voastră, Vă roagă să-i aşezaţi în loc însemnat în inima Domniei Voastre ca să fi chemaţi în grabă, de câte ori ţara, neamul ori Partidul Naţional-Ţărănesc va avea nevoe de noi.

Organizaţia voinicilor din jud. Braşov.

După acestea, încoloniaţi ca la sosire, voinicii şi ceilalţi — în sunetul famfarelor au trecut în sala teatrului „Astra" care durere s'a văzut neîncheptoare pentru a putea primi nici măcar o parte din asistenţă.

Aici, d. ministru *Voicu Niţescu* asistat de toţi parlamentarii şi fruntaşii organizaţiei din Braşov şi judeţ, au comemorat cu măreţia cuvenită un an de guvernare.

De aici — oaspeţii şi organizatorii în frunte cu d. ministru Voicu Niţescu au plecat la *Sf. Gheorghe*, unde deasemenea în faţa alor peste 3000 de cetăţeni români şi minoritari s'a comemorat un an dela intronarea regimului cinstei şi al dreptăţii.

Grandioasele manifestaţiuni dela Braşov, au dovedit încă odată că partidul naţional-ţărănesc se bucură de acelaş sprijin neprecupeţit al poporului pentru a cărui mântuire a luptat în trecut şi pentru care se luptă şi azi.

Nu putem să nu ne exprimăm mulţumirea noastră faţă de admirabila reuşită a serbării de Duminecă din Braşov în care s'au remarcat splendid disciplina şi bunul simţ care îl are ţăranul român. Conducătorii din Braşov se pot felicita cu drept cuvânt, reuşind a da celor prezenţi şi ţării întregi o pildă de solidaritate şi iubire faţă de conducători.

Ionel Mărgăianu.

Prietenii şi abonaţii ziarului nostru sunt rugaţi a aprecia sforţările materiale ale ziarului nostru, sprijinindu-ne cu achitarea abonamentului: Nu suntem un ziar comercializat, nici un ziar susţinut. Pe lângă grija mare ce depuuem în redactarea ziarului nostru, ne apasă greu şi grija materială. Nu vrem comercializarea, nici aservirea scrisului nostru; preferim a apela la sprijinul distinşilor pretini şi abonaţi ai noştri. Mai presus de sumă, noi apreciem gestul.

Redacţia

Scrisori dela Redacţie.

Rubrică permanentă condusă de redactorul nostru special Tutankamen.

D. O. Naivu, com. Politică jud. Deinteresă. Dta la fel ca şi mine? Intr'adevăr şi eu când am văzut în linia întâiu a portăreilor dela congresul liberal pe nişte fripturişti, nu mai ştiam despre ce-i vorba. Credeam şi eu că desigur e un congres fripturisto-liberal, când colo interwievând pe unul dintre ei, pe Lazar Chimila fost deputat al jandarmilor, şi fripturist de mâna întâiu, găsii că ei — fripturiştii participanţi la congresul liberal din Cluj, nu mai erau fripturişti, căci au fost avansaţi la gradul de bifripturişti, fripturisindu-se acum din nou la liberali. Aceşti fripturişti dealtfel, după cât mi-a spus „distinsul" meu interwiuvat, în fiece an se ataşază unui alt partid. In 1925 erau naţionali, în 1926 fripturişti (cu carate), 1927—28 desorientaţi făceau pe averescanii, 1929 liberali, în 1930 lupişti apoi draci, apoi măsa ecetedra.

Ăştia au frate Naivu, credinţă şi convingere, nu glumă.

„Adeverul", câte odată neadeverat; Bucureşti. In No. 9 Sâmbătă 1929 cetim: pe pag. I.:

„In Franţa, preşedintele consiliului de miniştri deţine şi portofoliul ministerului de interne, şi nu i se pare că e împovărat.

La noi, şeful guvernului nu mai deţine nici un portofoliu peste prezidenţie.

In schimb mai are şi un subsecretariat de stat...".

Pe pag. 3-a al aceluia-şi număr al „Adeverului" vedem fotografia unui bărbat frumos şi scris sub ea: dl **Marcel Heraud** Sub-Secretar de Stat la Prezidenţia Consiliului de Miniştri în noul guvern Tardieu.

„Las pe dl Socor să mediteze .... dsa n'are nici o vină, ce ştie dsa? ce se spune pe pag. I şi ce pe pag. III al aceluia-şi număr al **„Adeverului"!**

La orice caz la mijloc e şi un ne-„adever" identificat, de celelalte nu vorbim.

Ce ştim noi!?!

D. G. Serios. Intr'adevăr consemnul era ca la congres fiecare liberal cărturar să aducă 3 steaguri şi cel puţin 100 ţărani; că n'ai văzut decât un singur steag? Celelalte erau în buzunarele lor? Ca ce să le arate? Cât despre ţărani că dta nu crezi că ar fi adus fiecare cărturar 100 ţărani, îţi răspund că nici eu nu cred, mai ales .... că i-am văzut pe toţi cei 80 ţărani cari au fost în total la congresul lor.

D. Ionică Prostuţu, com. Nepăţitu, jud. Ascultămă. Prostuţule! Nu ceti tu ziarele a cincea, şasa zi după congrese căci tu nu ştii încă cum se fac lucrurile astea. Uite ţi-le spui eu cum a fost de pildă la congresul liberalilor din Cluj, Dumineca trecută. Intr'adevăr la congres au fost de faţă 81 şi jumătate ţărani şi 213 nădrăgari. Luni scriau ziarele liberale că au fost de faţă tot cu câte o sută mai mulţi adică 181 şi jumătate ţărani 313 nădrăgari. Marţi cu câte o mie mai mulţi (nu ca Duminică ci ca Luni) adică 1181 ţărani (aici lasă şi pe cel jumătate) şi 1331 nădrăgari. Miercuri scria că toţi laolaltă adică 1181 cu 1331 câţi minţia Marţi că au fost de faţă, Duminica, fac 5000 de oameni. Şi dacă nu se întâmpla ca Vineri să fie sărtoare, când n'au mai putut scrie nimic, te pomeneşti că ajungeau la zeci de mii de participanţi, dragă Prostule. Invăţătura de aici e ca să citeşti cele mai proaspete ziare, mai ales dacă ele sunt liberale.

Redactor responsabil:

Dr. A. T. MUREŞAN

Tipografia Naţională S. A., Cluj, Str. Regina Maria No. 36.

© BCUCluj